

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจะนำเสนอ จำแนกเป็นประเด็นหัวข้อหลักและหัวข้อย่อย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

1.1 ทำไมต้องเรียนภาษาต่างประเทศ

1.2 เรียนรู้อะไรในภาษาต่างประเทศ

1.3 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

1.4 คุณภาพผู้เรียน

1.5 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

2. การเขียน

2.1 ความหมายของการเขียน

2.2 ความสำคัญของการเขียน

2.3 จุดประสงค์ของการเขียน

2.4 องค์ประกอบของการเขียน

2.5 ความสามารถของการเขียน

2.6 ความสามารถในการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา

3. การสอนคำศัพท์

3.1 จุดมุ่งหมายในการสอนคำศัพท์

3.2 ความสำคัญของคำศัพท์

3.3 ประเภทของคำศัพท์

3.4 การสอนความหมายของคำศัพท์

3.5 ลำดับขั้นในการสอนคำศัพท์

3.6 เทคนิคการสอนความหมายของคำศัพท์

3.7 การเรียนรู้คำศัพท์

4. แบบฝึกเสริมทักษะ

- 4.1 ความหมายของแบบฝึก
- 4.2 หลักในการสร้างแบบฝึก
- 4.3 หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึก
- 4.4 การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก
- 4.5 เกณฑ์การพิจารณาแบบฝึกที่ดี
- 4.6 ประโยชน์ของแบบฝึก

5. แผนการจัดการเรียนรู้

- 5.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.3 องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.4 ขั้นตอนการทำแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.5 ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้
- 5.6 ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

6. ความพึงพอใจ

- 6.1 ความหมายของความพึงพอใจ
- 6.2 องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ
- 6.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ
- 6.4 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

7. บริบทโรงเรียนหนองบัวคูรัฐประชาสรรค์

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 8.1 งานวิจัยในประเทศ
- 8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

9. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้นำเสนอเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 :
1 - 71) ดังนี้

1. ทำไมต้องเรียนภาษาต่างประเทศ

ในปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งใน
ชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหา
ความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชน
โลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นำมาซึ่ง
มิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่น
ดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี
การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ
และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น
และมีวิถีทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานซึ่งกำหนดให้เรียนตลอด
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษา
ต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศ
เพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่น ๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัด
การเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2. เรียนรู้อะไรในภาษาต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดี
ต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้
ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและ
วัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลกและสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทย
ไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

2.1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง พูด อ่าน และ
เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล
ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่าง

เหมาะสม

2.2 ภาษาและวัฒนธรรม การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

2.3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนาแสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ตน

2.4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

3. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ค 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ค 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ค 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ค 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

4. คุณภาพผู้เรียน

เมื่อนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความสามารถ ดังนี้

4.1 ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียง ประโยค ข้อความ นิทาน และบทกลอนสั้น ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน เลือก / ระบุดูประโยค และข้อความตรงตามความหมายของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายที่อ่าน บอกใจความสำคัญ และตอบคำถามจากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทานง่าย ๆ และเรื่องเล่า

4.2 พูด / เขียนโต้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล ใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำขออนุญาต และให้แนะนำ พูด / เขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ง่าย ๆ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน ครอบครัว และเรื่องใกล้ตัว พูด / เขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัวกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้น ๆ ประกอบ

4.3 พูด / เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว เขียนภาพ แผนผัง แผนภูมิ และตารางแสดงข้อมูลต่าง ๆ ที่ฟังและอ่าน พูด / เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว

4.4 ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพเหมาะสมตามมารยาท สังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ งานฉลอง ชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

4.5 บอกความเหมือน / ความแตกต่างระหว่างการออกเสียงและประโยค ชนิดต่าง ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบความเหมือน / ความแตกต่างระหว่างเทศกาล งานฉลอง และประเพณีของเจ้าของภาษากับของไทย

4.6 ค้นคว้ารวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งการเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด / การเขียน

4.7 ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและ

สถานศึกษา

4.8 ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้นและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

4.9 มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง พูด อ่าน เขียน) สื่อสารตามหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ - ขาย และลมฟ้าอากาศ ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 1,050 - 1,200 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม)

4.10 ใช้ประโยคเดี่ยวและประโยคประสม (Compound Sentence)

สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ

5. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง และคำแนะนำ (Instructions) ง่าย ๆ ที่ฟังหรืออ่าน	<p>1. คำสั่งและคำขอร้องที่ใช้ในห้องเรียน และคำแนะนำในการเล่น เกม การวาดภาพหรือการทำอาหารและเครื่องดื่ม</p> <p>1.1 คำสั่ง เช่น Look at the.../here/over there./Say it again./Read and draw./Put a/an...in/on/under a/an.../Don't go over there. etc.</p> <p>1.2 คำขอร้อง เช่น Please take a queue./Take a queue, please./Can you help me, please? etc.</p> <p>1.3 คำแนะนำ เช่น You should read everyday./Think before you speak./</p>

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4		1.4 คำศัพท์ที่ใช้ในการเล่นเกม Start./My turn./Your turn./Roll the dice./ Count the number./Finish. 1.5 คำบอกลำดับขั้นตอน First...Second... Then...Finally...etc.
	2. อ่านออกเสียงคำ สะกดคำอ่าน กลุ่มคำประ โยค ข้อความง่าย ๆ และบทพูดเข้าจังหวะถูกต้อง ตามหลักการอ่าน	1. คำ กลุ่มคำ ประ โยค ข้อความ บทพูดเข้าจังหวะและการสะกดคำ 2. การใช้พจนานุกรม 3. หลักการอ่านออกเสียง เช่น การออก เสียงพยัญชนะต้นคำและพยัญชนะ ท้ายคำ 4. การออกเสียงเน้นหนัก - เบาในคำกลุ่มคำ การออกเสียงตามระดับเสียงสูง - ต่ำ ในประโยค
	3. เลือก / ระบุภาพหรือสัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายตรงตาม ความหมายของประโยคและ ข้อความสั้น ๆ ที่ฟังหรืออ่าน	1. กลุ่มคำ ประ โยคเดี่ยว สัญลักษณ์ เครื่องหมาย และความหมายเกี่ยวกับ ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและ นันทนาการสุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ - ขาย และลมฟ้าอากาศและ เป็นวงคำศัพท์สะสมประมาณ 550 - 700 คำ (คำศัพท์ที่เป็นรูปธรรมและ นามธรรม)
	4. ตอบคำถามจากการฟังและอ่าน ประ โยค บทสนทนา และนิทาน ง่าย ๆ	1. ประ โยค บทสนทนา นิทานที่มีภาพ ประกอบคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญ ของเรื่อง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4		2. Yes/No/Question เช่น Is/Are/Can...? Yes...is/are/can./ No...isn't/aren't/can't. 3. Do/Does/Can/Is/Are...? Yes/No...etc. 4. Wh-Question เช่น Who is/are...? He/she is.../ They are... What...?/Where...? It is.../They are... What...doing?...is/am/are...etc. 5. Or-Question เช่น Is this/it a/an...or a/an...? It is a/an... etc.

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. พูด/เขียนได้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคล	1. บทสนทนาที่ใช้ในการทักทาย กล่าวลา ขอบคุณ ขอโทษ การพูดแทรกอย่าง สุภาพ ประโยค/ข้อความที่ใช้แนะนำ ตนเอง เพื่อนและบุคคลใกล้ชิด และ จำนวนการตอบรับ เช่น Hi/Hello/Good morning / Good afternoon/ Good evening/I am sorry./ How are you? I'm fine. Thank you. And you?/Hello. I am.../Hello...I am... This is my sister. Her name is

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4	2. ใช้คำสั่ง คำขอร้อง และคำขออนุญาตง่าย ๆ	Hello.../Nice to see you. Nice to see you too./Goodbye./Bye./See you soon/later./Thank you./Thank you very much./You're welcome./It's O.K. etc. 2. คำสั่ง คำขอร้อง และคำขออนุญาตที่ใช้ในห้องเรียน
	3. พูด / เขียนแสดงความต้องการของตนเอง และขอความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่าง ๆ	1. คำศัพท์ สำนวนภาษา และประโยคที่ใช้แสดงความต้องการและขอความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น I want.../ Please .../May...?/I need your help./ Please help me./Help me! etc.
	4. พูด / เขียนเพื่อขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เพื่อน และครอบครัว	1. คำศัพท์ สำนวนภาษา และประโยคที่ใช้ขอและให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง สิ่งใกล้ตัว เพื่อน และครอบครัว เช่น What's your name? My name is... What time is it? It's one o'clock. What is this? It is a/an... How many ... are there? There is a/an.../ There...Where is the...? It is in/on/under... etc.
	5. พูดแสดงความรู้สึกรักของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว และกิจกรรมต่าง ๆ ตามแบบที่ฟัง	1. คำและประโยคที่ใช้แสดงความรู้สึก เช่น ดีใจ เสียใจ ชอบ ไม่ชอบ รัก ไม่รัก เช่น

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.4		I/You/We/They like.../He/She likes... I/You/We/They love.../He/She/loves... I/You /We/They don't like/love/feel... He/She doesn't like/love/feel... I/You/We/They feel...etc.

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็น
ในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. พูด / เขียนให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องใกล้ตัว	<ul style="list-style-type: none"> • ประโยคและข้อความที่ใช้ในการพูดให้ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง บุคคล สัตว์ และเรื่องใกล้ตัว เช่น ชื่อ อายุ รูปร่าง สี ขนาด รูปทรง
	2. พูด / วาดภาพแสดงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ใกล้ตัวตามที่ฟังหรืออ่าน	<p>สิ่งต่าง ๆ จำนวน 1 - 100 วัน เดือน ปี ฤดูกาล ตำแหน่งของสิ่งต่าง ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • เครื่องหมายวรรคตอน • คำ กลุ่มคำที่มีความหมายสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ใกล้ตัว เช่น การระบุ / เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของภาพกับคำ หรือกลุ่มคำโดยใช้ภาพ แผนภูมิ แผนภาพ แผนผัง
	3. พูดแสดงความคิดเห็นง่าย ๆ เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว	<ul style="list-style-type: none"> • ประโยคที่ใช้ในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ใกล้ตัว

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม
ของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. พูดและทำท่าประกอบอย่างสุภาพ ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา	• มารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เช่น การขอบคุณ ขอโทษ การใช้สีหน้าท่าทางประกอบการพูด ขณะแนะนำตนเอง การสัมผัสมือ การโบกมือ การแสดง ความรู้สึกชอบ / ไม่ชอบ การแสดงอาการต้อนรับ หรือปฏิเสธ
	2. ตอบคำถามเกี่ยวกับเทศกาล / วัน สำคัญ / งานฉลอง และชีวิต ความเป็นอยู่ง่าย ๆ ของเจ้าของภาษา	• คำศัพท์และข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล / วันสำคัญ / งานฉลอง และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา เช่น วันคริสต์มาส เครื่องแต่งกาย ฤดูกาล อาหาร เครื่องดื่ม
	3. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษา และวัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวัย	• กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม เช่น การเล่นเกม การร้องเพลง การเล่านิทาน ประกอบท่าทาง บทบาทสมมุติ วันคริสต์มาส วันวาเลนไทน์

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและ
วัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและ
เหมาะสม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. บอกความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความ ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย	• ความแตกต่างของเสียงตัวอักษร คำ กลุ่มคำ และประโยค ของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	2. บอกความเหมือน / ความแตกต่างระหว่างเทศกาลและงานฉลองตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย	• ความเหมือน / ความแตกต่างระหว่างเทศกาลและงานฉลองตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ค 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. ค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และนำเสนอด้วยการพูด / การเขียน	• การค้นคว้า การรวบรวมและการนำเสนอคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ค 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. ฟังและพูด / อ่านในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา	• การใช้ภาษาในการฟังและพูด / อ่านในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

มาตรฐาน ค 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป. 4	1. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ	• การใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น และการรวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องใกล้ตัวจากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ

สรุปได้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ทำไม่ต้องเรียนภาษาต่างประเทศ เรียนรู้อะไรในภาษาต่างประเทศ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพผู้เรียน ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ที่มุ่งเน้นในการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ อันจะนำไปสู่การเน้นให้ผู้เรียนพึ่งตนเองได้ (Learner - Independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ต่อไป

การเขียน

การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญในการสื่อสารด้วยสัญลักษณ์หรือตัวอักษร เพราะผู้เขียนสามารถถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้อ่านรับทราบได้ โดยการจดบันทึกหรือการเขียนไว้เป็นหลักฐานที่นำมาใช้ประโยชน์ต่อสังคมได้ ทั้งนี้ผู้เขียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนจึงจะสามารถถ่ายทอดความหมายได้ชัดเจน

1. ความหมายของการเขียน

การเขียนเป็นทักษะทางภาษาที่มีความซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะการเขียนจะต้องอาศัยความรู้และข้อมูลจากการฟัง การพูด และการอ่าน โดยผู้เขียนจะต้องมีความรู้ความสามารถมากพอจึงจะสามารถถ่ายทอดความคิดของตนให้ออกมาเป็นภาษาเขียนที่ตรงกับความต้องการของคน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษา ได้ให้ความหมายไว้ในหลายมุมมองสามารถสรุปได้ ดังนี้

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2540 ก : 29 - 32) สรุปความหมายของการเขียนไว้ว่า การเขียนหมายถึง การรวบรวมความคิด ความรู้สึกและความต้องการของผู้ส่งข่าวออกมาเป็นภาษาเขียนในลักษณะต่าง ๆ กันเพื่อให้ผู้รับได้เข้าใจจุดประสงค์ของตน ซึ่งการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ จึงมีความจำเป็นต้องฝึกทักษะทั้ง 4 ไปพร้อม ๆ กัน แต่ในที่นี้จะเน้นที่ทักษะการเขียนเพราะเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนมากที่สุด เพราะนักเรียนจะต้องมีความสามารถอย่างแท้จริงที่จะเขียนหรือถ่ายทอดความคิดความรู้สึกจนผู้อ่านเข้าใจได้

เสนีย์ วิลาวรรณ (2546 : 156) ให้ความหมายของการเขียนไว้ว่า หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดเรื่องราว ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ไปสู่ผู้อื่นโดยใช้ตัวอักษร

เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอด

วินเจอร์สกี (Wingerski, 1999 : 4) ให้ความหมายของการเขียนว่า หมายถึง กระบวนการที่ผู้เขียนค้นพบ เรียงลำดับและถ่ายทอดความคิดเพื่อสื่อข้อมูลออกมาให้ผู้อ่าน ทราบ

บราวน์ (Brown, 2000 : 335) ได้กล่าวว่า การเขียนคือการถ่ายทอดภาษาพูด เป็นตัวอักษรที่ชัดเจน การเขียนเกิดขึ้นเมื่อเรามีความคิดและรวบรวมความคิดออกมาเป็นภาษา เขียน

บรูนิ้งและฮอร์น (Brunning & Horn, 2000 : 318) ให้ความหมายว่า การเขียน เป็นกระบวนการของการนำเสนอแนวคิดออกมาในรูปของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ของภาษา ริค (Reid, 2000 : 3) ได้กล่าวถึง การเขียนว่าเป็นหนทางหนึ่งของการเรียนรู้และการสื่อสาร โดยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความคิดเพื่อที่จะเขียนให้ผู้อ่าน ได้เข้าใจและเป็นทักษะ ที่ต้องได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การเขียน หมายถึงการสื่อความหมายที่เป็นสัญลักษณ์หรือตัวอักษร ที่ผู้เขียนจะสามารถถ่ายทอดความรู้สึก ความคิด อารมณ์ ประสบการณ์และความต้องการ ของผู้เขียนเรียบเรียงออกมาเป็นภาษาเขียนในลักษณะต่าง ๆ กัน เพื่อการสื่อความหมายได้ เป็นที่เข้าใจได้ถูกต้องตรงกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน

2. ความสำคัญของการเขียน

ได้มีผู้กล่าวถึงการเขียนไว้ต่าง ๆ ดังนี้

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539 : 185) ได้นิยามไว้ว่า การเขียนเป็นทักษะที่จำเป็น สำหรับผู้เรียนภาษาต่างประเทศ การฝึกทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารจะเป็นการเขียน ในระดับสูงกว่าการเขียนประโยค แต่เป็นการเขียนถ้อยคำและสำนวนในรูปแบบของประโยค ที่เป็นที่ยอมรับ และเรียบเรียงประโยคให้เหมาะสมและสามารถสื่อความหมายได้

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2540 ก : 30) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ว่าในการ เรียนการสอนทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ทักษะการเขียนนั้นเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อน มากที่สุด นักเรียนจะต้องมีความสามารถในทุก ๆ เรื่องของทั้ง 4 ทักษะ เพื่อที่จะเขียน ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกของตนเองให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้

กฤษยา แสงเดช (2548 : 145 - 146) ได้สรุปความสำคัญของการเขียนไว้ว่า เป็นทักษะการสอนเขียนที่ส่วนมากจะเริ่มจากการเขียนแบบคัดลอก เปลี่ยนคำ เปลี่ยนประโยค ตามกรอบกิจกรรมที่ครูจัดไว้ให้ (Controlled Writing) เพื่อสะดวกในการตรวจแก้ไขพร้อม ๆ

กัน จุดประสงค์ของการสอนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารจะมุ่งเน้นในแง่ของความคิด จินตนาการ และความสามารถในการถ่ายทอดความคิดของตนให้ผู้อื่นรับรู้มากกว่าที่จะเน้น เรื่องของความถูกต้องในการใช้คำและไวยากรณ์ แต่อย่างไรก็ดีการสอนทักษะการเขียนควร สอนจากความถูกต้องจะทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเขียน ดังนั้นการสอนเขียน สิ่งที่ควรคำนึงมากที่สุด คือ ต้องให้ข้อมูลคำศัพท์ (Vocabulary) ไวยากรณ์ (Grammar Pattern) และเนื้อหา (Content) แก่ผู้เรียนอย่างเพียงพอที่จะเป็นแนวทางในการคิดและ เขียนต่อไป

จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่าการเขียนเป็นทักษะที่ยากและมีความสำคัญ ผู้เขียน จะต้องได้รับการฝึกฝนจากทักษะการฟัง พูด การอ่าน จนสามารถนำมาเขียนเพื่อสื่อสาร ให้ผู้อื่นเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกรณีกรณิกของผู้เขียนออกมาเป็น ลายลักษณ์อักษรต้องอาศัยความสามารถอย่างแท้จริงในทุก ๆ เรื่องจึงจะสามารถเขียน หรือถ่ายทอดความคิดของตนให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3. จุดประสงค์ของการเขียน

การเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนที่แม้แต่เจ้าของภาษาก็ยังไม่สามารถจะ ประสบความสำเร็จในการเขียนภาษาระดับสูงได้ สาเหตุอาจเนื่องมาจากปัญหาภาษาหรือ การเขียนโดยตรง การเขียนต้องผ่านกระบวนการทางความคิดหลายขั้นตอน การลำดับหรือ เรียงเรียงความคิด หรือการเลือกสรรถ้อยคำถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร หรือ ข้อความที่สามารถสื่อความหมายได้ตรงกับความต้องการ

ดวงใจ ไทยอุบล (2543 : 14 - 15) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการเขียนว่าต้องการ สื่อในเรื่องใด จำแนกได้ คือ 1) เพื่อการเล่าเรื่อง 2) เพื่ออธิบายคำหรือความ 3) เพื่อโฆษณา จูงใจ 4) เพื่อปลุกใจ 5) เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือแนะนำ 6) เพื่อสร้างจินตนาการ 7) เพื่อล้อเลียนเสียดสี 8) เพื่อประกาศ 9) เพื่อวิเคราะห์ 10) เพื่อวิจารณ์ 11) เพื่อทำข่าว และ 12) เพื่อเขียนเฉพาะกิจ

เสนีย์ วิลาวรรณ (2546 : 156 - 159) ได้กล่าวถึง จุดประสงค์ของการเขียนไว้ ดังนี้ 1) บอกเล่าเรื่องราว 2) อธิบายความหรือคำ 3) โฆษณาจูงใจ 4) ปลุกใจ 5) แสดงความคิดเห็น 6) สร้างจินตนาการ 7) ล้อเลียน 8) ประกาศแจ้งให้ทราบ 9) วิเคราะห์ 10) วิจารณ์ 11) เสนอข่าวสารและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ

การเขียนเป็นกิจกรรมที่สลับซับซ้อนต้องการทักษะที่สูง ฉะนั้นผู้เขียนจะต้อง บรรลุวุฒิภาวะทั้งทางสมองและทางกาย การสอนเขียนจะได้ผลดีถ้าหากให้เขียนอย่างมี

จุดหมาย

จากที่กล่าวมาข้างต้น วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายในการเขียนนั้นช่วยให้การสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นการสื่อสารถึงความคิด ประสบการณ์ของตนเองให้ผู้อื่นเข้าใจ ต้องใช้การฝึกฝนและจินตนาการความคิดสร้างสรรค์ในการเขียน

4. องค์ประกอบของการเขียน

ได้มีผู้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนไว้ ดังนี้

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2540 ก : 47 - 48) กล่าวว่า องค์ประกอบที่จะช่วยให้นักเรียนเขียนได้ดีมี ดังนี้

1. มีความรู้ในเรื่องที่เขียน
2. มีจุดประสงค์แจ่มแจ้งว่าจะส่งสารเพื่อเหตุใด และให้ผู้รับสามารถเข้าใจสิ่งที่ตนส่งไปให้
3. มีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาษาคือ โครงสร้างทางไวยากรณ์ ใช้ศัพท์และรู้จักแบบแผนของการเขียน
4. มีความสามารถในการสื่อความหมายด้วยการเขียน โดยใช้ถ้อยคำ สำนวน รูปแบบของการเขียน ๆ ได้เหมาะสม
5. เขียนได้รวดเร็วพอสมควรกับงานที่เขียน

ไรม์ (Raimes, 1983 : 96) ให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์งานเขียน ควรมีองค์ประกอบดังนี้ 1) การสร้างประโยค 2) ไวยากรณ์ 3) กลไกในการเขียน 4) การลำดับความ 5) การเลือกใช้คำ 6) จุดมุ่งหมาย 7) ผู้อ่าน 8) กระบวนการของผู้เขียน และ 9) เนื้อหา

สรุปว่า การเขียนมีองค์ประกอบเริ่มตั้งแต่ต้องมีความรู้ดีในเรื่องที่เขียน ทราบวัตถุประสงค์ โครงสร้างทางไวยากรณ์ และการเลือกใช้คำศัพท์ สำนวน กระบวนการเขียน การกำหนดผู้อ่าน การลำดับความ เนื้อหา และสามารถระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนว่าต้องการสื่อความในลักษณะใด

5. ความสามารถของการเขียน

ความสามารถของการเขียน มีผู้นิยามไว้หลากหลาย ดังนี้

ริเวอร์ (Rivers, 1972 : 243 - 244) ให้ความเห็นว่า การที่ผู้เรียนจะมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษได้คตินั้นจะต้องมีความรู้ความสามารถ 4 ด้าน คือ การเขียนตัวอักษร ในภาษา วิธีสะกดคำตามระเบียบแบบแผนในภาษา การใช้โครงสร้างทางภาษาให้ผู้อ่านเข้าใจ

และการเรียนรู้วิธีเลือกคำศัพท์ หรือถ้อยคำเพื่อแสดงความคิดเห็นของผู้เขียนได้อย่างเหมาะสม

จอห์นสัน (Johnson. 1981 : 93) กล่าวว่า ความสามารถทางการเขียนคือ ความสามารถที่นักเรียนถ่ายทอดเนื้อหา รายละเอียดต่าง ๆ ในลักษณะที่ถูกต้องทางไวยากรณ์ เป็นข้อความสั้น ๆ เพื่อสื่อความหมายได้

จาคอบส์ (Jacobs. 1981 : 89) กล่าวถึง ความสามารถในการเขียนว่า ผู้เขียนควรมี ความสามารถด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เนื้อหา ได้แก่ ความรอบรู้ในเรื่องที่เขียน ความมีแก่นสาร การเขียน ขยายใจความได้สมบูรณ์
2. การเรียบเรียงเรื่องราว ได้แก่ การเรียบเรียงเนื้อหาให้สมเหตุสมผล มีการใช้ คำหรือวลี เพื่อแสดงการเชื่อมโยงเนื้อหา มีข้อความสนับสนุนความคิดได้อย่างกะทัดรัด ชัดเจน
3. คำศัพท์ ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม กับเนื้อความนั้น ๆ สามารถใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อความนั้น ๆ และสามารถ ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามเกณฑ์ไวยากรณ์ด้วย
4. การใช้ภาษา ได้แก่ การใช้โครงสร้างของประโยคได้ถูกต้องและคำนึง ถึงเรื่องความสอดคล้อง กาล ลำดับ / หน้าที่ของคำ

โดยสรุป ความสามารถในการเขียน คือความสามารถในการใช้กระบวนการคิด ของผู้เขียนในการถ่ายทอดความรู้ เป็นความคิดที่มีการเรียบเรียงลำดับความได้เหมาะสม โดยสามารถใช้ความรู้ด้านเนื้อหา การเรียบเรียงเรื่องราว คำศัพท์ และการใช้ภาษาในการสื่อ ความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์

6. ความสามารถในการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวง ศึกษาธิการ. 2551 : 1 - 5) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้กำหนดมาตรฐาน การเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการเขียนไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องเข้าใจกระบวนการเขียน และสื่อสารข้อมูลความคิดเห็นและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพในระดับประถมศึกษา หัวข้อในการเขียนมีหลากหลาย อาทิ เช่น เกี่ยวกับเรื่องตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม โดยมีวงคำศัพท์ประมาณ 1,050 - 1,200 คำ ตลอดจนสามารถใช้ประโยคเดี่ยว และประโยคผสมสื่อความหมายตามบริบท ต่าง ๆ ได้

นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสามารถในการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้

คอมบ์ (Combs. 1996 : 208 - 211) ได้กล่าวถึง ความสามารถในการเขียนของนักเรียนระดับประถมศึกษาว่าประกอบไปด้วย ความรอบรู้ในหัวข้อที่เขียน สามารถนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ ชัดเจน หัวข้อไม่กว้างจนเกินไป มีการเรียบเรียงเรื่องราวได้อย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นจนจบ สามารถแสดงความเป็นตัวของตัวเองในเรื่องที่เขียน อีกทั้งภาษาที่ใช้ถูกต้องชัดเจนสอดคล้องกัน

การพัฒนาทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ค่อนข้างยากในการฝึกฝน เนื่องจากต้องใช้กระบวนการของการถ่ายทอดความรู้ที่นึกคิด และความต้องการบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์เพื่อสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายตามที่ผู้เขียนตั้งวัตถุประสงค์ไว้ การสอนเขียนเริ่มตั้งแต่การเตรียมความพร้อมในการเขียน การเขียนตัวอักษร การเขียนคำและประโยค การเขียนเพื่อสื่อความ และเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ไปจนถึงการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และควรได้รับการปลูกฝังให้มีนิสัยที่ดีในการเขียนและรักการเขียนด้วย

ในการพัฒนาทักษะสื่อสาร พิตรวิทย์ โกวิทวที (2540 ก: 30) กล่าวว่า จะต้องเน้นทั้ง 4 ทักษะ คือ พัฒนาการใช้ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน แต่ทักษะที่ยุ่งยากซับซ้อนและยากแก่การพัฒนาที่สุด คือทักษะการเขียน นักเรียนต้องมีความสามารถอย่างแท้จริงในทุก ๆ เรื่อง จึงจะสามารถเขียนหรือถ่ายทอดความคิดความรู้สึกให้ผู้อ่านเข้าใจได้

การเขียนเป็นทักษะที่มีความสำคัญที่จะต้องสื่อสารให้คนอื่นทราบถึงความคิดและความรู้สึกของผู้ที่ต้องการจะสื่อสาร การเขียนยังเป็นวิธีที่จะช่วยให้ค้นพบตนเองผู้อื่นและโลกภายนอกอีกด้วย

การสอนคำศัพท์

1. จุดมุ่งหมายในการสอนคำศัพท์

อำไพ เกียรติชัย (2531 : 9) ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายในการสอนคำศัพท์ว่าโดยทั่วไปมีจุดประสงค์ ดังนี้

1.1 เพื่อให้นักเรียนจำศัพท์เมื่อได้ยินหรืออ่าน พบทั้งยังสามารถออกเสียงคำศัพท์ได้ไม่ว่าอยู่ในลักษณะคำโดด วลี หรือประโยค

1.2 เพื่อให้นักเรียนทราบความหมายของคำศัพท์ ทั้งที่เป็นความหมายโดด

และความหมายตามเนื้อความ

1.3 เพื่อให้นักเรียนสามารถนำคำศัพท์ไปใช้สื่อความหมายได้

กรมวิชาการ (2542 : 6) ได้กล่าวว่า คำศัพท์ในทุกภาษานับเป็นหัวใจสำคัญประการหนึ่งของการเรียนรู้ภาษา ผู้ที่รู้คำศัพท์และวิธีใช้คำศัพท์นั้น ๆ จะพูด ฟัง อ่าน และเขียน ได้ดีกว่าในการสอนคำศัพท์นั้นมีข้อควรคำนึง ดังนี้

1. ผู้เรียนจะเรียนรู้และจำคำศัพท์ได้ดีเมื่อความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ ได้รับการนำเสนออย่างแจ่มชัดเป็นรูปธรรม

2. คำศัพท์ที่นำมาสอนให้นำเสนอในบริบท โดยให้เกี่ยวข้องกับคำอื่นจะทำให้ผู้เรียนจำคำนั้น ได้ดีกว่าสอนเป็นคำโดด ๆ โดยที่บริบทที่นำเสนอจะต้องเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ผู้เรียนเรียน

3. การเรียนรู้คำศัพท์ไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นในแนวตรงแนวเดียว แต่เป็นกระบวนการที่แตกแยกกิ่งก้านในทุกทิศทุกทาง จึงไม่ควรสอนคำศัพท์ในลักษณะเป็นคำ ๆ แต่เป็นกลุ่มคำที่มีความสัมพันธ์กัน

4. การสอนคำศัพท์ใหม่ควรนำเสนอในบริบทไม่ใช่คำโดด ๆ

5. การเรียนรู้คำศัพท์ไม่ใช่การเรียนและท่องคำศัพท์นั้น แต่เป็นกระบวนการเรียนรู้ การสื่อสารในสังคมผู้เรียนจะขยายขอบข่ายวงคำศัพท์ และการเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้น ๆ จากการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่นด้วย

2. ความสำคัญของคำศัพท์

จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความสำคัญของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง ความสำคัญของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

วอลเลซ (Wallace. 1984 : 9) ได้กล่าวว่า การเรียนภาษาต่างประเทศเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้คำศัพท์ของภาษานั้น และยังมีระบบของภาษา คือ ไวยากรณ์ หรือ โครงสร้างทางภาษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญเช่นกันและจะสามารถสื่อสารได้ในขณะที่เรารู้คำศัพท์ที่จำเป็นต้องใช้ด้วย

ฮาร์เมอร์ (Harmer. 1991 : 153) ได้กล่าวถึง คำศัพท์เปรียบเสมือนเป็นอวัยวะ (Organs) และเนื้อ (Flesh) ของภาษากับโครงสร้างของภาษาหรือไวยากรณ์เสมือนเป็นโครงของภาษา (The skeleton of language) การใช้โครงสร้างทางภาษาจะไม่มีศักยภาพที่แสดงออกมาได้ ถ้าไม่รู้คำศัพท์ที่ถูกต้อง ถึงแม้ว่าการรู้โครงสร้างภาษาหรือไวยากรณ์ทำให้สามารถ

จักรูปประโยคได้ถูกต้องในการสื่อความหมายคำศัพท์เป็นสิ่งสำคัญมากที่จะเป็นตัวสื่อความหมายออกมา

แม็ค คาร์ธี (Mc Carthy. 1997 : 2 - 15) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของคำศัพท์ว่า ความรู้ด้านคำศัพท์เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยในด้านการอ่าน เพราะทำให้ผู้อ่านได้เข้าใจรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากตำราได้ดียิ่งขึ้น

ดวงเดือน แสงชัย (2539 : 15) ได้กล่าวว่า การจำคำศัพท์เป็นเรื่องสำคัญในการเรียนภาษา โดยเฉพาะการเรียนรู้อังกฤษให้ดีขึ้น นักเรียนที่รู้คำศัพท์มากจำได้แม่นยำ และสามารถนำมาใช้ได้ถูกต้องคล่องแคล่วย่อมช่วยให้การเรียนได้ผลดียิ่งขึ้น

พิตรวัลย์ โกวิทวที (2540 ข : 17 - 26) ได้กล่าวว่า คำศัพท์มีความสำคัญและเป็นพื้นฐานในการที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสารทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะการสอนภาษาเพื่อสื่อความหมาย ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์ของภาษา คือความรู้เกี่ยวกับระบบเสียง คำศัพท์เป็นความรู้พื้นฐานที่จะสามารถนำไปใช้ (Use) ให้สื่อความหมายได้ถูกต้อง

จากการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ว่า คำศัพท์เป็นปัจจัยพื้นฐานในการเรียนภาษาทุกภาษาเพราะการรู้คำศัพท์ช่วยให้สื่อความหมายได้ดี และการที่จำคำศัพท์ได้มากจะทำให้สามารถสื่อความหมายได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้นความรู้ทางด้านคำศัพท์ยังเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้าน ในการเรียนภาษา คือทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้ดียิ่งขึ้นอีกด้วย

3. ประเภทของคำศัพท์

ฟินอคชีอาโร (Finocchiaro. 1974 : 136 ; อ้างถึงใน รัชณีวัลย์ ปะวะ โปะตะ โก. 2539 : 12) ได้จำแนกคำศัพท์ออกเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะของการใช้ดังนี้

1. Active Vocabulary คือ คำศัพท์ที่ผู้เรียนในระดับนั้น ๆ ได้พบเห็นบ่อย ๆ ทั้งในการฟัง พูด อ่าน และเขียน ควรจะใช้ให้เป็นและใช้ได้อย่างถูกต้อง ฉะนั้นคำศัพท์ประเภทนี้ควรจะฝึกฝนบ่อย ๆ ซ้ำ ๆ จนสามารถใช้คำในประโยคได้ทั้งในการพูด (Speaking) และการเขียน (Writing) ซึ่งถือว่าเป็นทักษะขั้น Production คำศัพท์ประเภทนี้ได้แก่ คำศัพท์ที่เกี่ยวกับบ้าน เวลา วัน เดือน ปี ฤดูกาล อากาศ อาหาร ส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เครื่องนุ่งห่ม คำซึ่งบรรยายลักษณะทางกายภาพ (Physical Characteristic) ได้แก่ รูปร่าง สี น้ำหนัก และรส

2. Passive Vocabulary คือ คำศัพท์ที่ผู้เรียนในระดับชั้นนั้น ๆ ไม่ค่อยพบหรือนาน ๆ จะปรากฏครั้งหนึ่งในการฟัง การอ่าน และการสอน การสอนคำศัพท์ประเภทนี้ควรจะ

สอนเพียงแต่ให้รู้ความหมาย (Recognize) และการออกเสียงเท่านั้น โดยไม่เน้นให้นักเรียนนำคำศัพท์นั้นมาใช้ในการพูดและเขียน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประเภทของคำศัพท์นั้นแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ คำศัพท์ที่ผู้เรียนในแต่ละระดับได้พบเห็นในชีวิตประจำวัน และคำศัพท์ที่พบเห็นน้อยครั้ง ซึ่งทั้งสองประเภทนี้จะต้องใช้วิธีสอนที่แตกต่างกัน โดยคำนึงถึงความสามารถที่จะนำไปใช้ในการสื่อสารให้เหมาะสม

4. การสอนความหมายของคำศัพท์

การสอนความหมายของคำศัพท์ เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะสามารถรู้และดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้มาก และทำให้นักเรียนรู้สึกว่ายากและไม่ใช่ของยากและไม่ใช่เรื่องที่น่าเบื่อหน่าย หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้กิจกรรมการสอนที่เหมาะสม (ฮาไพ เกียรติชัย. 2531 : 17 - 22)

การสอนความหมายของคำศัพท์ มีจุดประสงค์เหมือนกับการสอนทั่วไป คือ การให้ผู้เรียนเข้าใจและจำไปใช้ได้ แต่เนื่องจากคำศัพท์มีลักษณะเฉพาะที่ต่างจากเนื้อหาอื่น ๆ ของภาษาจุดประสงค์ในการสอนจึงพิเศษขึ้นไป คือมุ่งให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจในวิธีการที่นำมาซึ่งความหมาย (ซึ่งก็คือวิธีการสอนนั่นเอง) ทำให้ความหมายนั้นติดตรึงอยู่ในความทรงจำ ครูผู้สอนควรระลึกไว้เสมอว่าไม่มีเทคนิคใดเพียงเทคนิคเดียวที่เหมาะสมกับการสอนศัพท์ทุกคำ และศัพท์หนึ่งคำอาจมีเทคนิคการสอนมากกว่าหนึ่งก็ได้

5. ลำดับขั้นในการสอนคำศัพท์

การสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากในการเรียนการสอน มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึง ลำดับขั้นตอนการสอนคำศัพท์ไว้หลายแนวทางด้วยกัน ดังนี้

ดวงเดือน แสงชัย (2539 : 119 - 120) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการสอนคำศัพท์ว่าการจำคำศัพท์เป็นเรื่องสำคัญในการเรียนภาษา ครูควรจะให้ให้นักเรียนได้ทบทวนคำศัพท์เก่าทุก ๆ วัน ก่อนที่เริ่มสอนคำศัพท์ใหม่ ครูควรคิดบัตรคำที่เพิ่งสอนไว้ในห้อง 1 - 2 สัปดาห์ เพื่อให้ให้นักเรียนเห็นตลอดเวลาจะได้จำได้ การที่นักเรียนได้รับ 4 สิ่ง คือ ได้เห็น ได้ยิน ได้พูด และได้เขียนจะช่วยให้อ่านความจำให้แม่นยำยิ่งขึ้น คำศัพท์ที่สอนไปแล้วไม่ควรจะเอากลับไป ครูควรนำกลับมาใช้เป็นการทบทวนในการเรียนต่อ ๆ ไปอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ครูควรจัดกิจกรรมให้มีการนำคำศัพท์นั้น ๆ มาใช้ในการสื่อสารสนทนาเสมอ ๆ การให้นักเรียนจับคู่กันท่องคำศัพท์ นักเรียนจะเพิ่มความกระตือรือร้นและขยันท่องมากกว่าท่องคนเดียว

การทำบัญชีคำศัพท์มีประโยชน์มากในการช่วยย้ำความจำด้านตัวสะกด ครูควรให้นักเรียนทำบัญชีคำศัพท์อย่างสม่ำเสมอทุกสัปดาห์ หรือ 2-3 สัปดาห์ ต่อ 1 ครั้ง

การแข่งขันระหว่างกลุ่มและการทดสอบ (Test) คำศัพท์จะทำให้นักเรียนมีกำลังใจที่จะไปท่องคำศัพท์ ครูควรแจ้งล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร

การฝึกสะกดคำศัพท์พร้อม ๆ กันบางครั้ง ถ้าเป็นคำที่มีมากกว่า 1 พยางค์ ครูควรฝึกให้นักเรียนสะกดแยกทีละพยางค์เสียก่อนจะช่วยให้เด็กจำคำศัพท์นั้นได้ง่ายขึ้น

ในการสอนคำศัพท์ขั้นแรกครูยังไม่ควรเน้นการสะกดแต่ควรจะให้เด็กได้ทราบความหมายของคำโดยเร็วเสียก่อน ครูอาจใช้วิธีให้ดูของจริง ภาพ ให้ทายจากการบอกใบ้ หรือแสดงท่าทางให้นักเรียนดู

วิสาข์ จิตวิวัฒน์ (2541 : 74 - 104) ได้เสนอวิธีการสอนศัพท์ สามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. การให้คำจำกัดความ คือการที่ครูให้คำศัพท์หรือคำจำกัดความศัพท์ที่ต้องการสอนอาจให้นักเรียนเติมคำจำกัดความ หรือคำศัพท์ด้วยตนเอง คำแปลหรือคำจำกัดความนี้อาจนำมาจากพจนานุกรมในรูปแบบต่าง ๆ สิ่งสำคัญครูควรสอนให้นักเรียนรู้จักใช้พจนานุกรมเป็นแหล่งค้นคว้าไม่ควรยึดติดพจนานุกรมมากเกินไป

2. การเดาคำศัพท์ตามปริบท วิธีการนี้นิยมใช้กันมาก เนื่องจากผู้อ่านสามารถนำกลวิธีการอ่านเช่นนี้ไปใช้ในการอ่านอย่างอิสระ โดยไม่ต้องใช้พจนานุกรมหรือครู แต่ควรเป็นกระบวนการที่ค่อยเป็นค่อยไป

3. การใช้ประสบการณ์เดิมเชื่อมโยงเข้ากับความหมายของศัพท์ใหม่ ครูใช้วิธีการสอนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนนำความรู้เดิมมาสัมพันธ์ และเกี่ยวข้องกับความหมายของศัพท์ใหม่โดยใช้วิธีการต่อไปนี้

3.1 แผนภูมิความรู้ (Semantic Maps) ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักจัดโครงสร้างของข้อมูลอย่างเป็นระบบสามารถใช้เป็นกิจกรรมก่อนอ่าน เพื่อเป็นการแนะนำศัพท์ที่สำคัญ ๆ แล้วยังเป็นการช่วยกระตุ้นความรู้เดิมเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง

3.2 แผนภูมิคำศัพท์ (Word Map or Concept of Definition) ช่วยให้นักเรียนจัดความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเกี่ยวกับคำจำกัดความออกเป็นประเภทได้ คือกลุ่มหรือประเภท (Category) คุณสมบัติหรือลักษณะ (Properties) โครงสร้างของแผนภูมิคำศัพท์ยังช่วยให้นักเรียนได้จดจำและระลึกถึงความหมายหรือความคิดรวบยอดของศัพท์ใหม่ ๆ ได้อีกด้วย

3.3 ตารางการวิเคราะห์ความหมายคำศัพท์ (Semantic Feature Analysis)

คือ ตารางที่แสดงความสัมพันธ์หรือเปรียบเทียบความหมายของคำศัพท์ การสอนโดยวิธีนี้ สอดคล้องกับทฤษฎีโครงสร้างความรู้ เนื่องจากช่วยให้นักเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ของคำศัพท์ ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายกว้างและคำที่มีความหมายที่เฉพาะเจาะจงเฉพาะตารางวิเคราะห์นี้ ยังช่วยกระตุ้นความรู้เดิมของนักเรียนที่มีเกี่ยวกับคำศัพท์คำนั้น ๆ

3.4 เส้นต่าง ๆ ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของคำศัพท์ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน (Word Lines) เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของคำศัพท์เพื่อพัฒนาความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์

3.5 การหาความสัมพันธ์ของศัพท์ใหม่กับศัพท์ หรือความคิดรวบยอดที่นักเรียนเคยรู้แล้วลดหลั่นตามลำดับ (Concept Ladder) เช่น ครูจะสอนคำว่า “guitar” ให้นักเรียนอธิบายว่านักเรียนรู้อะไรบ้างเกี่ยวกับประเภทลักษณะและวัสดุที่ทำ

3.6 การทำนายเรื่องจากคำศัพท์ (Predict - gram) เป็นกลวิธีการสอนก่อนการอ่านที่ช่วยให้นักเรียนทำนายเรื่องได้จากคำศัพท์

3.7 การบอกความสัมพันธ์ของคำศัพท์จากมากไปหาน้อยหรือสูงสุดไปหาต่ำสุด (Semantic Gradient)

4. เสริมความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์เพิ่มเติม (Extending Word Meaning) โดยการนำศัพท์ที่คล้าย ๆ กันมาเปรียบเทียบแยกแยะ หรือรวมเป็นหมวดเป็นหมู่โดยใช้วิธีต่อไปนี้

4.1 การจัดคำศัพท์ที่มีความสัมพันธ์กัน หรือตามลักษณะที่เหมือนกันเข้าเป็นหมวดหมู่เดียวกัน (Word Sorts)

4.2 การจัดกลุ่มคำโดยวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของคำชนิดต่าง ๆ (Categorization) คล้าย ๆ Word Sorts แต่ลักษณะการจัดกลุ่มต่างกันออกไป เช่น ให้วงกลมคำที่มีความหมายกว้างครอบคลุมคำที่มีความหมายแคบกว่า เป็นต้น

4.3 กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ที่สำคัญของความคิดรวบยอด (Post - Structured Overviews)

5. การสอนศัพท์พิเศษ

5.1 คำที่สะกดต่างกันแต่ออกเสียงเหมือนกัน (Homophones)

5.2 คำที่สะกดเหมือนกันแต่มีความหมายต่างกัน (Homograph)

5.3 คำที่มีหลายความหมาย (Multiple Meaning)

5.4 คำที่แสดงการเปรียบเทียบ (Analogy)

5.5 คำที่มีความหมายตรงตามพจนานุกรม (Denotations) และคำที่มีความหมายพิเศษเฉพาะบุคคลหรือมีความหมายลึก ๆ แตกต่างกันไป (Connotations)

5.6 คำที่มีความหมายเหมือนกัน (Synonym) และคำที่มีความหมายตรงกันข้าม (Antonym)

6. หาที่มาหรือกำเนิดของศัพท์ (Word Origin and Histories)

7. การสะสมศัพท์ด้วยตนเอง (Vocabulary Self-Collection Strategy)

กล่าวโดยสรุป ในการสอนคำศัพท์ครูควรสอนการออกเสียงคำศัพท์ ความหมายของคำศัพท์และการนำคำศัพท์ไปใช้ในรูปประโยคต่าง ๆ ตลอดจนการเดาคำศัพท์จากบริบท (Context) ปัจจัยและวิธีการสอนคำศัพท์ที่สำคัญที่ครูจะต้องคำนึงถึงคือ จุดมุ่งหมายในการสอน ลักษณะของผู้เรียนบทอ่าน คำศัพท์ หรือความคิดรวบยอด อีกทั้งสภาพแวดล้อมในการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

6. เทคนิคการสอนความหมายของคำศัพท์

ผู้สอนสามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ โดยใช้วิธีการต่อไปนี้

6.1 การใช้ของจริง (Real Objects) วิธีนี้จะใช้ได้ดีกับคำศัพท์ซึ่งเกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นจริงของห้องเรียนในขณะที่สอน เพราะครูสามารถชี้ให้นักเรียนดูได้ทันที และครูสามารถนำมาแสดงให้นักเรียนดูในห้องเรียนได้ถ้าครูต้องการ แต่ครูควรระลึกด้วยว่าการนำของจริงมาทำให้เกิดความยุ่งยากและสิ้นเปลืองทางเศรษฐกิจครูก็ควรเลือกวิธีการอื่น

6.2 การใช้หุ่นจำลอง (Models) ในกรณีที่ครูไม่สามารถนำของจริงมาให้นักเรียนดูได้ครูอาจใช้หุ่นจำลอง ซึ่งทำจากวัสดุอะไรก็ได้เพื่อสื่อความหมายแต่หุ่นนั้นควรเป็นหุ่นจำลองของสิ่งที่ไม่สามารถนำมาแสดงในห้องเรียนได้เท่านั้น เพราะระหว่างของจริงกับหุ่นจำลองของจริง ย่อมทำให้ผู้เห็นและผู้สัมผัสเกิดความรู้อีกประทับใจอันจะทำให้ความหมายนั้นติดแน่นอยู่ในความทรงจำมากกว่า

6.3 การใช้รูปภาพและวาดภาพ (Pictures and drawing) วิธีนี้ให้ผลคล้ายคลึงกับสองวิธีแรกนั่นคือ ผู้เรียนได้เห็นภาพซึ่งสื่อความหมายของคำ ถึงแม้รูปภาพและภาพวาดมีประโยชน์ในการสอนไม่แพ้ของจริงหรือหุ่นจำลองทีเดียว

6.4 การใช้ตัวอย่าง (Examples) หมายถึง การยกตัวอย่างของความหมายของคำไม่ว่าความหมายนั้นจะเป็นคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ หรือกิจกรรม ซึ่งมีลักษณะของคำจำกัดความของคำศัพท์ (Definitions) มาปนกัน เพราะลักษณะและจุดประสงค์ของการใช้จะไม่เหมือนกัน

6.5 การออกท่าทาง (Gestures) หมายถึง การแสดงท่าทางโดยใช้มือและสีหน้า ประกอบเพื่อสื่อความหมายของคำศัพท์ เช่น ท่าทางเศร้าโศกเสียใจ (Sad) ท่าทางตื่นเต้นยินดี (Happy, Excited, Delighted) ท่าทางเจ็บป่วยต่าง ๆ เช่น ปวดหัว (Headache) ปวดท้อง (Stomachache) ปวดฟัน (Toothache) การยก (To lift) หนัก (Heavy) นอนหลับ (To Sleep ; Asleep) เป็นต้น

6.6 การแสดงบทบาท (Dramatizations) คือ การใช้กริยาท่าทางเป็นสื่อเพื่อแสดง ความหมายของคำศัพท์ วิธีนี้จะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุดในการสอนความหมายคำกริยา ทั้งมวล และคำบุพบทต่าง ๆ

6.7 การใช้คำเหมือนหรือคำตรงกันข้าม (Synonyms and Antonyms) การใช้คำเหมือนหรือคำตรงกันข้ามในการสอนความหมายของคำศัพท์ คือ การนำคำศัพท์ที่จะสอนไปเทียบกับคำศัพท์ที่นักเรียนเรียนรู้แล้วความหมายของการเทียบอาจจะเป็นลักษณะเทียบความหมายที่เหมือนกัน หรือเทียบความหมายที่ตรงกันข้ามกันก็ได้ สิ่งที่ครูจะต้องจำใส่ใจไว้ คือคำที่เป็นตัวเทียบนักเรียนต้องรู้แล้ว มิฉะนั้นการเทียบความหมายจะไม่เกิดประโยชน์ตามที่ครูต้องการ

6.8 การเดาความหมายจากบริบท (Guessing From contexts) คือ การให้นักเรียน พิจารณาความหมายจากประโยคที่อยู่รอบ ๆ คำที่ต้องการทราบความหมาย บางครั้งสิ่งที่จะบอกไปให้ทราบความหมายอาจจะอยู่ในรูปของคำเหมือน คำตรงข้าม บางครั้งอาจจำอยู่ในรูปของประโยคที่อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม

6.9 การเดาความหมายจากรูปศัพท์เดิม (Word Formation) ความเปลี่ยนแปลงทางไวยากรณ์มีส่วนทำให้มีรูปคำใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย ตัวอย่างเช่น คำคุณศัพท์ คำว่า Important เมื่อเปลี่ยนไปทำหน้าที่คำนามจะสะกดต่างไปเป็น Importance แต่คำเหล่านี้แม้จะเปลี่ยนแปลงไปแล้วก็ยังไม่ทิ้งรูปเดิม ทำให้สามารถเดาความหมายได้ ฉะนั้นเมื่อสอนคำศัพท์ที่อยู่ในลักษณะนี้ ครูอาจใช้วิธีอย่างย้อนกลับไปถึงรูปศัพท์เดิมที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเชื่อมโยงความหมายของคำศัพท์เข้าด้วยกัน (อ่ำไพ เกียรติชัย. 2531 : 17 - 22 ; อ้างอิงมาจาก Robinett. 1978 : 113 - 131)

6.10 การใช้คำจำกัดความ (Definitions) คือ การใช้คำจำกัดความของคำศัพท์ที่จะสอนเป็นประโยคภาษาอังกฤษ

วิธีสอนคำศัพท์โดยใช้คำจำกัดความเป็นวิธีที่ใช้ได้ผลในกลุ่มผู้เรียนที่มีความรู้ระดับก่อนข้างสูง (Intermediate - Advanced) ทั้งนี้เพราะแม้แต่ในประโยคที่เป็นคำจำกัดความเอง

ยังอาจมีคำศัพท์ที่ค่อนข้างยากปนอยู่ด้วย ฉะนั้นเมื่อนักเรียนไม่เข้าใจคำจำกัดความเสียแล้ว จะให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์เป้าหมายย่อมเป็นไปได้

7. การเรียนรู้คำศัพท์

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในเรื่อง คำศัพท์ หรือ แบบทดสอบทางภาษานั้น จำเป็นจะต้องให้ผู้เรียนผ่านการเรียนซ้ำควรมีอัตราโดยเฉลี่ย ประมาณ 20 ครั้ง ทั้งนี้จะต้องวัดให้มีช่วงระยะห่างกันพอเหมาะหากมีช่วงระยะใกล้หรือ ห่างเกินไปก็จะไม่เกิดผลดีขึ้นเลย และเมื่อครูได้ให้นักเรียนอ่านและฝึกใช้คำนั้น ๆ ในแบบฝึกหัดแล้วจำเป็นต้องให้นักเรียนได้ใช้คำนั้นบ่อย ๆ ในบทต่อ ๆ ไปเพื่อจะได้ไม่ลืม (George. 1971 : n.d. ; อ้างถึงใน สมพร วราวิทย์ศรี. 2539 : 15) ในการพัฒนาการเรียนรู้ คำศัพท์ของนักเรียนเพื่อที่จะให้รู้ความหมายของคำศัพท์เป็นอย่างดีนั้นเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เนื่องจากต้องสอนศัพท์นั้นซ้ำ ๆ ในหลาย ๆ บริบทและเชื่อมโยงศัพท์นั้นให้เข้ากับ ประสิทธิภาพในหลายรูปแบบ อีกทั้งสามารถใช้คำศัพท์คำนั้นได้ในหลายสถานการณ์ (วิสาข์ จิตวิตร. 2541 : 74)

วอลเลซ (Wallace. 1984 : 27 - 35) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้คำศัพท์ในภาษา ต่างประเทศได้เหมือนเจ้าของภาษานั้นควรจะต้องมีความสามารถ ดังต่อไปนี้

1. รู้ทั้งแบบภาษาพูดและภาษาเขียน
2. จำได้เมื่อจะใช้
3. คำศัพท์สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หรือความคิดรวบยอด
4. ใช้ในรูปแบบไวยากรณ์ได้ถูกต้อง
5. ใช้คำพูด การออกเสียงในลักษณะที่พอจะจำได้
6. เขียนและสะกดตัวได้ถูกต้อง
7. ใช้กับคำที่ต้องไปด้วยกันได้ถูกต้อง เช่น verb preposition เป็นต้น
8. ใช้คำที่เป็นทางการได้เหมาะสม
9. รู้ถึงการใช้คำที่มีความหมายประเภทเดียวกันแต่ให้ความรู้สึกต่างกัน ครูอาจจะ

ต้องจัดให้ผู้เรียนได้ทำเป็นบางส่วนหรือทั้งหมดใน 9 ข้อนี้ และสิ่งที่จะต้องเรียนรู้ดังกล่าว ควรมีพื้นฐานต่อไปนี้

9.1 เป้าหมาย (Aims) คือ การคาดหวังให้ผู้เรียนสามารถที่จะรู้คำศัพท์ ใดบ้างและนำไปใช้ได้อย่างไร

9.2 ปริมาณ (Quantity) ถ้าเป็นคำศัพท์ประเภท Active Vocabulary

อาจเรียนคำใหม่ประมาณ 5-7 คำ ได้แต่สิ่งที่ควรคำนึงคือ ความเหมาะสมของชั้นเรียน
และความสามารถของผู้เรียน

9.3 ความจำเป็น (Need) การสอนคำศัพท์ในบางครั้งหรือคำบางคำ
ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตำราเรียนหลักสูตรเป้าหมายของ course นั้น
และจุดประสงค์เฉพาะของแต่ละบทเรียนด้วย

9.4 ความถี่และการใช้บ่อย ๆ (Frequent Exposure and Repetition) วิธีที่
จะตรวจสอบว่านักเรียนได้เรียนรู้คำใหม่นั้นหรือยัง ก็คือนักเรียนสามารถแยกคำออกมาและ
บอกความหมายได้หรือไม่ ถ้าคำศัพท์นั้นได้เป็นส่วนหนึ่งที่ผู้เรียนได้ใช้พูดหรือเขียนออกมา
แสดงว่าผู้เรียนได้รับโอกาสของการใช้ได้ดีแล้วและพวกเขาต้องจำมาใช้ได้บ่อย ๆ เท่าที่
ต้องการ

9.5 ความหมายเฉพาะ (Meaningful Presentation) นอกจากรู้รูปแบบ
ของคำแล้วผู้เรียนต้องเข้าใจความหมายเฉพาะอย่างชัดเจน เช่น ใช้แทนอะไร หมายถึงใคร
 เป็นต้น

9.6 เรียนรู้ตามสถานการณ์ (Situation Presentation) ได้แก่ ผู้เรียนจะต้อง
เรียนรู้คำได้ถูกต้องตามสถานการณ์ เช่น รู้ว่ากำลังพูดกับใครและสถานการณ์อย่างไร เป็นต้น

แม็ค คาร์ธี (McCarthy, 1997 : 2 - 15) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้คำศัพท์นั้นไม่ใช่
เพื่อที่จะรู้แค่ความหมายของคำเท่านั้น สิ่งที่ต้องจำเป็นอย่างยิ่งคือ ความสัมพันธ์
ของคำศัพท์ ลักษณะทางไวยากรณ์ และการออกเสียงที่ถูกต้องควรพยายามเรียนรู้คำเป็นวลี
(กลุ่มคำ) ไม่ใช่เป็นคำเดี่ยว ๆ รู้จักสังเกตและบันทึกลักษณะพิเศษของไวยากรณ์ในคำใหม่
รวมทั้งการออกเสียงเรียนรู้ โดยการอ่านและการฟังให้มากที่สุดเท่าที่ตนเองจะสามารถทำได้
เมื่อเจอศัพท์ใหม่ ๆ อย่าหยุดค้นหาคำใหม่ทุกครั้ง เพราะจะทำให้การอ่านและความเข้าใจ
ในการอ่านช้าลงควรดูเฉพาะศัพท์ที่สำคัญจริง ๆ ต่อการเข้าใจของบริบท (Context) นั้น ๆ

กล่าวโดยสรุปถึงปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้คำศัพท์ คือ
ให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้ฝึกซ้ำ ๆ มีระยะเวลาในการฝึกฝนที่พอเหมาะ ดังนั้นวิจาร์ณญาณ
ของผู้สอนในการเลือกใช้แบบเรียนกำหนดเวลาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และระดับ
ความสามารถของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง

แบบฝึกเสริมทักษะ

1. ความหมายของแบบฝึก

พฤติกรรมการเรียนด้านทักษะของนักเรียนจะเป็นไปได้อย่างคล่องแคล่วนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการศึกษาฝึกหัดโดยให้นักเรียนได้กระทำกิจกรรมซ้ำ ๆ และบ่อย ๆ ย่อมทำให้ผู้เรียน มีความรู้และความเข้าใจที่แม่นยำ ทั้งนี้แบบฝึกถือได้ว่าเป็นเครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอน อีกประเภทหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาทักษะที่ต้องการเพิ่มขึ้น ดังนั้นจึงมีผู้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ต่าง ๆ ดังนี้

สราวุธ เฟื่องศรีโคตร (2539 : 29) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกว่า หมายถึง งานกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้นักเรียนได้ฝึกหัดกระทำ เพื่อทบทวนฝึกฝน เนื้อความรู้ต่าง ๆ ที่ได้เรียนไปแล้วให้เด็กเป็นความจำจนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ชาญชัย อาจินสมาจาร (2540 : 98) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกเสริมทักษะว่า คือ ส่วนของบทเรียนที่บอกนักเรียนว่าทำอะไรและทำให้สำเร็จผลอะไรในบทเรียน ในอดีต แบบฝึกถูกมองว่าเป็นการบ้านแต่ในปัจจุบันแบบฝึกเป็นงานที่ทำในชั้นเรียนหรือบ้าน และเป็นบทเรียนที่ต้องเรียนเป็นหัวข้อที่ต้องเรียน เป็น โครงสร้างที่ต้องทำให้สำเร็จเป็นคำถาม ที่ต้องตอบหรือทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา กิจกรรมเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของวงจรการเรียน การสอน

กันต์คันย์ วรจิตติพล (2542 : 34) ได้สรุปว่า แบบฝึก คือ เครื่องมือทางการเรียน อย่างหนึ่งของนักเรียนที่มุ่งให้นักเรียนฝึกทำด้วยตนเอง เพื่อจะได้มีทักษะหรือความชำนาญ เพิ่มขึ้น หลังจากที่ได้เรียนรู้ในภาคทฤษฎีหรือด้านเนื้อหาแล้ว และในแบบฝึกควรประกอบไปด้วยคำแนะนำในการทำข้อคำถามหรือกิจกรรมและช่องว่างให้นักเรียนตอบคำถาม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545 : 147) ให้ความหมายว่า แบบฝึก หรือแบบฝึกหัด หรือแบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่หนังสือเรียน จะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียนในบางวิชาแบบฝึกหัดจะมีลักษณะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ

จากข้างต้นสรุปได้ว่า แบบฝึก หมายถึง เครื่องมือทางการเรียนที่สร้างขึ้นสำหรับให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทักษะเพิ่มขึ้นหลังจากที่ได้เรียนรู้ในภาคทฤษฎีหรือด้านเนื้อหาแล้ว แบบฝึกเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนและเป็นการแก้ไขปัญหากการเรียนการสอน

2. หลักในการสร้างแบบฝึก

การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะให้มีประสิทธิภาพต้องมีหลักการที่สอดคล้องกับหลักการต่าง ๆ ซึ่งในเรื่องนี้ได้มีผู้เสนอแนะไว้ ดังนี้

วรรณ แก้วแพรง (2526 : 87) ได้กล่าวว่า เพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ครูต้องมีหลักในการจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะ ดังนี้

1. มีความมุ่งหมายในการจัดอย่างแน่นอน เช่น ถ้าเป็นแบบฝึกเสริมทักษะเกี่ยวกับการผูกประโยค ครูต้องกำหนดให้เป็นที่แน่ชัดว่าแบบฝึกนั้น ๆ ต้องการเสริมทักษะในเรื่องใดเป็นต้นว่า มุ่งเสริมทักษะในการกำหนดคำให้ผูกประโยค เติมคำลงในช่องว่างของประโยค เรียงลำดับในประโยคให้ถูกต้อง การใช้คำขยาย ขยายคำในประโยค

2. ต้องจัดจากง่ายไปหายากและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. ต้องจัดหลังจากสอนบทเรียนหรือเนื้อหาชิ้น ๆ แล้ว

4. ต้องจัดทำแบบฝึกเสริมทักษะไว้ล่วงหน้า โดยทำไว้เป็นรายเนื้อหาหรือทำไว้เป็นบทตามบทเรียน หรือหลายบทรวมกันครั้งหนึ่งพร้อมกับทำเฉลยไว้ด้วย

บัทส์ (Butts. 1974 : 85 ; อ้างถึงใน กันต์คนัย วรจิตติพล. 2542 : 34) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบฝึกไว้ ดังนี้

1. ก่อนที่จะสร้างแบบฝึกจะต้องกำหนดโครงร่างคร่าว ๆ ก่อนว่าจะเขียนแบบฝึกเกี่ยวกับเรื่องอะไรมีจุดประสงค์อย่างไร

2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ใช้สร้างแบบฝึก

3. เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาให้สอดคล้องกัน

4. แจกจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมออกเป็นกิจกรรมย่อย โดยคำนึงถึง

ความเหมาะสมของผู้เรียน และเรียงกิจกรรมหรืองานที่นักเรียนต้องปฏิบัติจากง่ายไปยาก

5. กำหนดอุปกรณ์ที่จะใช้ในแต่ละตอนให้เหมาะสมกับแบบฝึก

6. กำหนดเวลาที่จะใช้ในแบบฝึกแต่ละตอนให้เหมาะสม

7. ควรประเมินผลก่อนและหลังเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าหลักในการสร้างแบบฝึกประกอบด้วย การกำหนดจุดมุ่งหมายว่าต้องการฝึกในเรื่องใด ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะใช้สร้างแบบฝึก เขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและการกำหนดเนื้อหาที่จะนำมาสร้างแบบฝึก กำหนดเวลา สื่อที่จะนำมาสร้างแบบฝึกและลงมือผลิตและพัฒนาคุณภาพของแบบฝึก

3. หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้สร้างแบบฝึกเสริมทักษะ

ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะให้สมบูรณ์และนำไปใช้ได้ถูกต้อง ควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาในการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการทำแบบฝึก ซึ่ง พรหมณี ชูทัย (2522 : 39) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกที่ดี นอกจากจะคำนึงถึงหลักในการสร้างและหลักในการฝึกแล้วจะต้องอาศัยหลักสำคัญตามทฤษฎีการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. ความใกล้ชิด คือ ถ้าใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองเกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกัน จะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

2. การฝึกหัด คือ การให้ผู้เรียนทำซ้ำ ๆ กันเพื่อช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ

3. กฎแห่งผล คือ การที่ผู้เรียนได้ทราบผลการทำงานของตนเองด้วยการเฉลยคำตอบให้จะช่วยให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขและเป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

4. การจูงใจ คือ การจัดแบบฝึกหัดเรียงลำดับจากแบบฝึกง่ายและสั้นไปสู่เรื่องที่ยากและยาวขึ้น ควรมีภาพประกอบและมีหลายรสหลายรูป

กรมวิชาการ (2542 : 29 - 30) ได้กล่าวถึง หลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยา ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ ดังนี้

1. การฝึกหัด การให้ผู้เรียนได้กระทำกิจกรรมซ้ำ ๆ ย่อมทำให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจที่แม่นยำ

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคลในการสร้างแบบฝึก ควรคำนึงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจต่างกัน ดังนั้นควรพิจารณาถึงความเหมาะสมคือไม่ยากหรือง่ายเกินไปและควรมีหลาย ๆ แบบ

3. การจูงใจให้ผู้เรียน โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน

4. การให้ผู้เรียนทราบผลการทำงานของตนเองการเฉลยคำตอบให้ทราบ เพื่อให้ผู้เรียนทราบผลงานของตนเองว่าต้องปรับปรุงแก้ไขหรือก้าวหน้าเพียงใดและในส่วนตัวผู้สอนเองก็จะทราบว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับความช่วยเหลืออย่างไร

กาญจนา คุณารักษ์ (2543 : 175) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (Thorndike) โดยธอร์นไดค์ (Thorndike) ได้ตั้งกฎการเรียนรู้ที่ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะ

3 กฎ คือ

1. กฎแห่งผล (Law of Effect) หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่สร้างผลของความพึงพอใจในสถานการณ์ที่กำหนดมาให้จะมีแนวโน้มที่จะทำซ้ำอีกในสถานการณ์นั้น ๆ เพราะว่าได้มีการสร้างความพึงพอใจ

2. กฎแห่งความพร้อม (Law of Readiness) หมายถึง เมื่อมีความพร้อมที่จะทำ หากมีโอกาสดำเนินการก็จะเกิดผลดีและได้รับความพึงพอใจ หากมีความพร้อมที่จะทำแต่ไม่ได้ทำ หรือหากไม่พร้อมแต่ต้องลงมือทำก็จะไม่เกิดผลดีและนำความไม่พอใจมาให้

3. กฎแห่งการฝึก (Law of Exercise) หมายถึง การที่ได้มีการฝึกฝนหรือกระทำบ่อย ๆ การเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองจะแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น แต่ถ้าไม่ได้กระทำบ่อย ๆ ความถูกต้องและความชำนาญจะลดลงไป

นอกจากนี้ ยังมีแนวคิดของนักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ คือแนวคิดของ สกินเนอร์ ; อ้างถึงใน กิตติคุณ รัตนเศรษฐ์. 2542 : 44 - 46) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การเรียนรู้จากการวางเงื่อนไขให้ปฏิบัติ (Operant Conditioning) หมายถึง แนวทฤษฎีการเรียนรู้ที่อธิบายว่าพฤติกรรมจะมีอัตราความเข้มข้นของการตอบสนองสูงขึ้นเมื่อได้รับการเสริมแรง (Reinforcement)

2. กระบวนการเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึง กระบวนการที่นำมาใช้เพื่อเพิ่มหรือลดการตอบสนองในกระบวนการเสริมแรงนั้น จะมีการให้ตัวเสริมแรง (Reinforce) เช่น คำชมเชย รางวัลที่เป็นวัตถุหรือสัญลักษณ์หรือสิทธิพิเศษต่าง ๆ ตลอดจนการให้รู้ผลการกระทำของตนเอง

3. การให้การเสริมแรงทันทีทันใด (Immediate Reinforcement) หมายถึง การกำหนดให้มีการเสริมแรงอย่างทันทีทันใดที่มีการตอบสนอง

จากข้อความข้างต้นจะพบว่า หลักจิตวิทยาที่นำมาใช้ในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะ ได้แก่ จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา เนื่องจากหลักจิตวิทยาทั้งสองนี้มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นการจูงใจให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียน

4. การหาประสิทธิภาพของแบบฝึก

เมื่อสร้างแบบฝึกเสร็จแล้วจำเป็นต้องนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพ เพราะแบบฝึกที่ดีต้องมีประสิทธิภาพก่อนที่นำไปใช้เป็นตัวกระตุ้นในการเรียนการสอน ดังนั้น

จึงต้องมีการทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น และจะได้นำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นและทำให้แบบฝึกมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้สร้างต้องกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพขึ้น

ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2534 : 138) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของบทเรียนนิยมนั่งไว้ 90 / 90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำและเนื้อหาวิชาทักษะจะตั้งไว้ไม่ต่ำกว่า 80 / 80 จากเกณฑ์มาตรฐาน หมายความว่า หลังจากที่นักเรียนเรียนจากบทเรียนจบในแต่ละบทแล้ว นักเรียนสามารถทำแบบฝึกหัดได้เฉลี่ยร้อยละ 80 และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้เฉลี่ยร้อยละ 80

ชัยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2540 : 101 - 102) ได้กำหนดตัวเลขเป็นร้อยละของประสิทธิภาพมีค่าเป็น E_1 / E_2

โดยมีการคำนวณค่าสถิติ ดังต่อไปนี้

$$\text{สูตรที่ 1} \quad E_1 = \frac{\left[\frac{\sum X}{N} \right]}{A} \times 100$$

E_1	หมายถึง	ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเป็นร้อยละ
$\sum X$	หมายถึง	คะแนนรวมของกิจกรรมหรืองานทุกชิ้นที่ทำได้ถูกต้อง
A	หมายถึง	คะแนนเต็มของกิจกรรมหรืองานทุกชิ้นที่ทำได้ถูกต้อง
N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียน

$$\text{สูตรที่ 2} \quad E_2 = \frac{\left[\frac{\sum f}{N} \right]}{B} \times 100$$

E_2	หมายถึง	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์เป็นร้อยละ
$\sum f$	หมายถึง	คะแนนรวมของผลสอบหลังเรียน
B	หมายถึง	คะแนนเต็มของการสอบหลังเรียน
N	หมายถึง	จำนวนผู้เรียน

การทดสอบหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทำได้ โดยอาศัยแบบทดลอง โดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้นมาดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. แบบเดี่ยว (Individual Tryout) นำแบบฝึกไปทดลองกับนักเรียน 1-2 คน

ซึ่งมีระดับความรู้แตกต่างกันแล้วนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2. แบบกลุ่มเล็ก (Small Group Tryout) นำแบบฝึกที่ปรับปรุงแก้ไขจากการทดลองแบบเดี่ยวไปทดลองใช้กับนักเรียน 6 - 10 คน ซึ่งมีระดับความรู้แตกต่างกันแล้วนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3. แบบภาคสนาม (Field Tryout) นำแบบฝึกที่ผ่านขั้นการทดลองแบบเดี่ยวและแบบกลุ่มและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน 30 - 100 คน แล้วนำมาคำนวณหาประสิทธิภาพ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นหากการทดลองในภาคสนามมีค่า E1 และ E2 ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่น เกณฑ์ตั้งไว้ 80 / 80 แต่ได้ไม่ถึงจะต้องปรับปรุงแบบฝึกด้วยตนเองและทำการทดสอบหาประสิทธิภาพซ้ำอีก และในกรณีที่ประสิทธิภาพของแบบฝึกที่สร้างขึ้นไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีตัวแปรที่ควบคุมไม่ได้ เช่น ความพร้อมของนักเรียน บทบาทของครูผู้สอนความเชี่ยวชาญในการใช้แบบฝึก เป็นต้น จะมีการกำหนดระดับค่าความคลาดเคลื่อนในการยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพของแบบฝึกเป็นต้น จะมีการกำหนดระดับค่าความคลาดเคลื่อนในการยอมรับหรือไม่ยอมรับประสิทธิภาพของแบบฝึกไว้ร้อยละ 2.5%

เกณฑ์ประสิทธิภาพของแบบฝึก กำหนดไว้ 3 ระดับ คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของแบบฝึกสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 2.5 ขึ้นไป
2. เท่ากับเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของแบบฝึกสูงกว่าหรือเท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แต่ไม่เกินร้อยละ 2.5
3. ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของแบบฝึกต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 2.5 ถือว่าแบบฝึกยังมีประสิทธิภาพที่ยอมรับได้

5. เกณฑ์การพิจารณาแบบฝึกที่ดี

วิชัย เพ็ชรเรือง (2531 : 73) ได้สรุปเกณฑ์การพิจารณาแบบฝึกที่ดีไว้ ดังนี้

1. แบบฝึกแต่ละแบบฝึกควรใช้หลักจิตวิทยาเข้าช่วย เช่น มีการสร้างแรงจูงใจให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็นและกระตือรือร้นที่จะกระทำกิจกรรมนั้น ๆ และเมื่อจบการฝึกแต่ละครั้งควรมีการเสริมแรงให้เด็กทุกครั้ง เพื่อให้เด็กจะได้อยากทำในกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป
2. การสร้างแบบฝึกแต่ละครั้งควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วย เพื่อเด็กจะได้เกิดความรู้สึกร่วมใจที่เป็นเจ้าของกิจกรรมและเต็มใจที่จะจัดกิจกรรมนั้น ๆ ให้บรรลุเป้าหมาย

3. แบบฝึกควรฝึกในสิ่งที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับตัวเด็กมีความหมายต่อผู้ฝึก เพื่อเด็กจะได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเด็กจะสามารถปรับเข้าสู่โครงสร้างทางความคิดของเด็กได้ง่ายขึ้น

4. คำสั่งหรือตัวอย่างไม่ควรยากเกินไปเพราะจะทำให้เด็กเข้าใจยาก ทั้งนี้ เพื่อให้นักเรียนจะได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ตามต้องการ

ประสิทธิ์ เดชครอง (2539 : 19 - 20) กล่าวถึง เกณฑ์ในการพิจารณาแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. แบบฝึกที่ดีต้องมีเนื้อหาตรงกับจุดประสงค์เรียนจากง่ายไปหายาก และเนื้อหาเกี่ยวข้องกับหลักสูตร

2. กิจกรรมเหมาะสมกับวัยและความสามารถของผู้เรียน

3. มีภาพประกอบและมีการวางฟอร์มที่ดี

4. มีคำสั่งหรือคำชี้แจงสั้น ๆ รัดกุม เข้าใจง่าย

5. ให้นักเรียนได้ใช้ความคิด สนุกสนาน เวลาที่ใช้เหมาะสม

อรสิริ วงษ์ศิริสร (2540 : 33) ได้กล่าวถึง เกณฑ์ในการพิจารณาแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. เนื้อหาสาระเหมาะสมกับวัยและระดับความสามารถ

2. ใช้สำนวนภาษาเหมาะสมกับผู้เรียน

3. ใช้เวลาในการฝึกได้เหมาะสมไม่นานเกินไป

4. มีคำชี้แจงสั้น ๆ เรียงลำดับจากง่ายไปหายากและฝึกให้เด็กใช้ความคิด

5. จะต้องเกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว และให้ความหมายต่อชีวิตและ

นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ฉัฐพงศ์ สวางดุษย์ (2542 : 37) ได้สรุปเกณฑ์การพิจารณาแบบฝึกที่ดีไว้ว่า แบบฝึกที่ดีควรมีรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อไม่ให้เด็กเกิดความเบื่อหน่ายและต้องมีลักษณะที่เร้าช่วยจูงใจให้ได้คิดพิจารณา ได้ศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ความเข้าใจทักษะสามารถใช้คำในระดับที่สูงขึ้นได้ แบบฝึกควรมีภาพประกอบเพื่อดึงดูดความสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เนื้อหาตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้เด็กสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้คำสั่งหรือคำชี้แจงควรสั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบเนื้อหาพอเหมาะไม่มากหรือน้อยจนเกินไป

6. ประโยชน์ของแบบฝึก

ยูพากรณ์ ชาวเชียงขวาง (2537 : 16) กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะว่าเป็นส่วนเพิ่มหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะเป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างมีระบบระเบียบ แบบฝึกช่วยเสริมทักษะทางการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เด็กฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดีขึ้น ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล แบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ นอกจากนี้แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน โดยฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้งและเน้นเฉพาะเรื่องที่ต้องการฝึก

กรีนและเพ็ตตี (Green and Petty. 1971 : 469) กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครู
2. ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะในการใช้ภาษาให้ดีขึ้น
3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในทางจิตใจมากขึ้น
4. ช่วยเสริมทักษะทางภาษาให้คงทน
5. เป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนแล้ว
6. ช่วย让孩子สามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเอง
7. ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้ชัดเจน
8. ช่วยให้นักเรียนฝึกฝนได้เต็มที่นอกเหนือจากที่เรียนในบทเรียน
9. ช่วยให้ผู้เรียนเห็นความก้าวหน้าของตนเอง
10. ช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

จันทร์ชัย มหาโพธิ์ (2535 : 25 ; อ้างถึงใน เนาวรัตน์ ชื่นมณี. 2542 : 32) กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะว่าแบบฝึกเสริมทักษะช่วยในการฝึกหรือเสริมทักษะทางภาษาและการใช้ภาษาของผู้เรียนสามารถนำมาฝึกซ้ำทบทวนบทเรียน ผู้เรียนสามารถนำไปทบทวนด้วยตนเองได้ในส่วนของครูสามารถนำมาทดสอบความรู้ วัดผลการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี ทำให้ครูทราบปัญหาข้อบกพร่องของผู้เรียนได้ถูกต้อง ผู้เรียนสามารถทราบความก้าวหน้าของตนเอง ครูประหยัดเวลาค่าใช้จ่ายและลดภาระได้มาก

กรมวิชาการ (2542 : 30 - 31) กล่าวถึง ประโยชน์ของแบบฝึกเสริมทักษะไว้ดังนี้

1. เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครู

2. เป็นแบบฝึกที่จัดทำขึ้นอย่างมีระบบ
3. เป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากจบเนื้อหาแต่ละเรื่อง
4. แบบฝึกที่จัดทำเป็นรูปแบบจะอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการใช้

และเก็บรักษา

5. การที่ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกช่วยให้ผู้สอนมองเห็นจุดเด่นหรือปัญหาต่าง ๆ ของผู้เรียนชัดเจน

6. ช่วยประหยัดแรงงานและเวลา

จากความเห็นข้างต้นจะพบได้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะมีประโยชน์ทั้งส่วนของครู และนักเรียนในส่วนของครูแบบฝึกเสริมทักษะจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยลดภาระการสอนของครู และทำให้ครูทราบปัญหาข้อบกพร่องของผู้เรียน ในส่วนของผู้เรียนแบบฝึกเสริมทักษะช่วยในการฝึกทักษะทางภาษาของผู้เรียนรวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 202) ได้ให้ความหมายของแผนการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลและประเมินผล ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 1) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างมีระบบและเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้และจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำลี รักสุทธี (2543 : 78) ได้กล่าวถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า หมายถึง การนำรายวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอน และการวัดผลประเมินผล เพื่อให้การสอนในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยกำหนดเนื้อหาสาระและจุดประสงค์ของการเรียนย่อย ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สภาพของผู้เรียนความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

ชัยฤทธิ์ ศีลาเดช (2545 : 97) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การนำแนวทางต่าง ๆ ที่อยู่ในโครงการสอนมาวางแผนโดยละเอียดให้ชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งเรียกว่าแผนปฏิบัติการหรือแผนการสอนระยะสั้น

กรมวิชาการ (2546 : 10) แผนการสอนคือการเตรียมการอย่างเป็นรูปธรรม ของการแปลงหลักสูตรสู่กระบวนการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน แผนการสอนจึงเป็นนวัตกรรม การเรียนรู้ที่สำคัญที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนจึงต้องให้ความสำคัญมีความรู้ ความเข้าใจ รวมทั้งเห็นภาพรวมและขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถจัดทำแผนการสอน นิเทศ หรือบริหารจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

สรุปได้ว่า แผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อผู้เรียนสามารถ บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้และเป็นการพัฒนาการเรียนการสอน

2. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

ชาอุชัย อินทรประวัติ (2522 : 36) กล่าวว่า การกระทำใด ๆ ก็ตามย่อมมีการวางแผนทุกครั้งที่การสอนที่ดีก็ย่อมมีการวางแผนด้วยเสมอ เพราะการวางแผนที่จะทำให้ การทำงานนั้น ๆ บรรลุไปแล้วครั้งหนึ่งและงานการสอนเป็นงานระดับอาชีพ ที่มีความสำคัญ มากจึงต้องมีการวางแผนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเอกสารที่เป็นสื่อและเป็น เครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถดำเนินการสอน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจกล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

2.1 ช่วยให้ผู้ครูได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ในเรื่องหลักสูตร แนวการสอน การจัดทำสื่อประกอบการสอน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ช่วยให้เกิดการวางแผนวิธีการสอน วิธีการเรียนรู้ที่มีความหมายต่อ ผู้เรียนมากยิ่งขึ้น เพราะการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการผสมผสานเนื้อหาสาระ และ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังจากหลักสูตรกับหลักจิตวิทยาการศึกษาหรือนวัตกรรมใหม่ ๆ ตลอดจน ปัจจัยสภาพแวดล้อมของโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ช่วยให้ผู้ครูมีคู่มือที่สร้างด้วยตนเองไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความสะดวก ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพตรงตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน และเหมาะสมกับระยะเวลาจำนวนคาบเรียนที่มี

อยู่จริงทำให้ครูผู้สอนมีความมั่นใจมากยิ่งขึ้น

2.4 ช่วยให้ผู้สอนได้ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ช่วยให้ผู้สอนสามารถวินิจฉัยจุดด้อย และจุดเด่นของผู้เรียนที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขหรือได้รับการส่งเสริมต่อไป

2.5 ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง เพื่อเสนอแนะแก่นุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและแนวการสอนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.6 เป็นการพัฒนาวิชาชีพครูที่แสดงให้เห็นว่างานสอนต้องได้รับการฝึกฝนให้มีความชำนาญและเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือเอกสารที่จำเป็นสำหรับประกอบอาชีพ การวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนด เนื่องจากสภาพท้องถิ่นและความแตกต่างของผู้เรียน จึงต้องเลือกใช้กิจกรรมและกระบวนการที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ตามกำหนดผลการเรียนที่คาดหวัง

แผนการจัดการเรียนรู้เปรียบได้กับพิมพ์เขียวของวิศวกรหรือสถาปนิกที่ใช้เป็นหลักในการควบคุมงานก่อสร้าง วิศวกรหรือสถาปนิกจะขาดพิมพ์เขียวไม่ได้ฉันใด ผู้เป็นครูก็ขาดแผนการสอนไม่ได้ฉันนั้น ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นพอสรุปความสำคัญได้ดังนี้ (อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2540 : 203)

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเขียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้มีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิดความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วนตรงตามหลักสูตรและการสอนได้ทันเวลา
3. เป็นผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้
4. ช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอนแทนในกรณีที่ผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้

3. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540 : 203) ได้เสนอองค์ประกอบของการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. วิชา หน่วยที่สอนและสาระสำคัญ (ความคิดรวบยอด) ของเรื่อง
2. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. เนื้อหา

4. กิจกรรมการเรียนการสอน
5. สื่อการเรียนการสอน
6. วัดผลประเมินผล

แผนการจัดการเรียนรู้จะต้องเรียงองค์ประกอบแต่ละส่วนให้ชัดเจน สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริงได้ ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้ (รุจิรี ฤๅสาระ. 2545 : 161) สารสำคัญ จุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์นำทาง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตัวอย่างรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบความเรียง

หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....
 เรื่องที่.....
 สาระที่.....สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้.....
 ชั้นประถมศึกษาปีที่.....ภาคเรียนที่.....เวลาเรียน.....ชั่วโมง

สาระสำคัญ

.....

กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

.....

สาระการเรียนรู้

.....

กิจกรรมการเรียนรู้

.....

สื่อประกอบการเรียนการสอน

.....

การวัดและประเมินผล

.....

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

.....

ตัวอย่างรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบกิ่งตาราง 4 ช่อง

หน่วยการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....
 เรื่องที่.....
 สาระที่.....สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้.....
 ชั้นประถมศึกษาปีที่.....ภาคเรียนที่.....เวลาเรียน.....ชั่วโมง

สาระสำคัญ

.....

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

.....

สาระการเรียนรู้

.....

สาระการเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อประกอบการเรียนรู้	การวัดประเมินผล

สื่อประกอบการเรียนการสอน

.....

การวัดและประเมินผล

.....

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

.....

4. ขั้นตอนการทำแผนการจัดการเรียนรู้

อาจารย์ ใจเที่ยง (2540 : 219) ได้เสนอขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เขียนให้ชัดเจนแจ่มแจ้งในทุกหัวข้อ เพื่อให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่าน มีรายละเอียดพอสมควรไม่ย่อและไม่ละเอียดมากเกินไป
2. ใช้ภาษาเขียนที่สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกันเป็นประโยชน์ที่ได้ใจความไม่ยืดยาวเยิ่นเย้อและไม่เป็นภาษาพูด
3. เขียนทุกหัวข้อหรือทุกช่วงให้สอดคล้องกัน เช่น
 - 3.1 สารสำคัญจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา
 - 3.2 จุดประสงค์จะต้องสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรม และการวัดผล
 - 3.3 สื่อการเรียนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและการวัดผล
4. เขียนให้เห็นลำดับขั้นตอนการสอนก่อน - หลัง ในทุกหัวข้อ
5. เขียนทุกหัวข้อให้ถูกต้อง เช่น จุดประสงค์จะต้องเขียนให้เป็นจุดประสงค์

เชิงพฤติกรรม

6. จัดเนื้อหา กิจกรรม ให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้
7. จัดกิจกรรมให้น่าสนใจอยู่เสมอไม่ควรใช้วิธีเดียวกันทุกครั้งการสอน
8. เขียนให้เป็นระเบียบง่ายแก่การอ่านและสะดวกชวนอ่าน
9. เขียนในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริง และสอนตามที่วางแผนไว้

5. ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรจะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จได้ดี ดังนั้นผู้สอนควรทราบถึงลักษณะของแผนการสอนที่ดีซึ่งมีดังนี้ (อาจารย์ ใจเที่ยง. 2540 : 219)

1. สอดคล้องกับหลักสูตร และแนวการสอนของกรมวิชาการ
- กระทรวงศึกษาธิการ
2. นำไปใช้สอนได้จริงและมีประสิทธิภาพ
 3. เขียนอย่างถูกต้องตามหลักวิชาเหมาะสมกับนักเรียนและเวลาที่กำหนด
 4. มีความกระจ่าง ชัดเจน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายและเข้าใจได้ตรงกัน
 5. มีรายละเอียดมากพอที่จะทำให้ผู้อ่านสามารถนำไปใช้สอนได้
 6. ทุกหัวข้อในแผนการสอนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน

ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ตีควรมีกิจกรรมการเรียนการสอนและการเรียนรู้ที่
เข้าลักษณะ 4 ประการ (ลำดี รักสุทธิ. 2544 : 60) ดังนี้

1. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีกิจกรรมที่ให้นักเรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติ
ให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้กิจกรรมที่นักเรียนดำเนินการ
เป็นไปตามความมุ่งหมาย
2. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบ
หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทของผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้น
ด้วยคำถามหรือปัญหาให้นักเรียนคิดแก้หรือหาแนวทาง ไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ มุ่งเน้นให้นักเรียนรับรู้
และนำกระบวนการไปใช้จริง
4. เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ใน
ท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2545 : 314) กล่าวไว้ว่า แผนการสอนที่ควรมีกิจกรรม
การเรียนรู้ที่มีลักษณะ 3 ประการ ต่อไปนี้

1. มีกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ได้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบคำตอบหรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครู
พยายามลดบทบาทจากผู้บอกคำตอบมาเป็นเพียงผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหา ให้ผู้เรียน
คิดแก้หรือหาแนวทาง ไปสู่ความสำเร็จในการทำกิจกรรมเอง
3. เน้นทักษะกระบวนการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น
หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุอุปกรณ์สำเร็จรูปราคาสูง

กล่าวโดยสรุป แผนการสอนหรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
ปฏิบัติกิจกรรมเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบทบาทมีส่วนร่วมในการวาง
แผนการเรียนรู้อุทิศสร้างความรู้ เน้นการมีปฏิสัมพันธ์และการปฏิบัติที่เป็นกระบวนการ
ตอบสนองความต้องการความถนัด ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน

6. ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

งานสอนของครูเป็นงานที่ต้องมีการวางแผนเช่นเดียวกับงานอื่น ๆ กล่าวคือ
ก่อนจะดำเนินการสอนจริง ครูจะต้องวางแผนอันเป็นการเตรียมการว่าจะสอนอะไร
สอนอย่างไร และประเมินผลอย่างไร การวางแผนเช่นนี้เรียกว่า การเขียนแผนการจัด

การเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ทำให้ครูได้เตรียมการสอน
ล่วงหน้า

ลำลี รักสุทธิ (2544 : 101) กล่าวถึง ประโยชน์ของแผนการเรียนรู้ที่จะทำให้เกิด
สิ่งต่อไปนี้

1. ทำให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีขั้นตอน

ไม่สับสนวุ่นวาย

2. ทำให้เกิดกระบวนการจัดวัดอย่างเป็นระบบรัดกุม

3. ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวเป็นลำดับขั้นตอนจากหัวไปท้ายจากง่ายไปยาก

4. เป็นรูปธรรมชัดเจนมองเห็นความเคลื่อนไหวของกิจกรรมอย่างสอดคล้อง

เป็นลูกโซ่สัมพันธ์กันตลอดตั้งแต่เริ่มจนจบ

5. นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างชัดเจน มีขั้นตอนรู้ผลสะท้อนกลับอย่างฉับพลัน

6. นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมอย่างมีชีวิตชีวามีความสุขสนุกสนานกับการเรียน

7. นักเรียนเป็นจุดศูนย์กลางการเรียนรู้

สุนันทา สุนทรประเสริฐ (ม.ป.ป. : 2) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนการจัดการ
การเรียนรู้ไว้ ดังนี้

1. ทำให้ครูผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอนยิ่งขึ้น

2. ทำให้การสอนของครูต่อเนื่อง

3. ทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาในตัวครู

4. ทำให้บทเรียนมีประโยชน์และมีความหมายต่อชีวิตจริงของผู้เรียน

5. เป็นแนวทางการสอนสำหรับผู้อื่นที่จำเป็นต้องสอนแทน

6. เป็นหลักฐานในการวัดผลนักเรียน

7. เป็นหลักฐานในการพิจารณาผลงานครู

8. เป็นผลงานแสดงให้เห็นว่างานการสอนเป็นวิชาชีพที่จะต้องได้รับการฝึกฝน

9. มีลักษณะเฉพาะของวิชาชีพครูมิใช่ใคร ๆ ก็ทำได้

สรุปว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนรูปแบบการเรียนการสอน

ในบทเรียนไว้ล่วงหน้า ให้สอดคล้องกับสาระผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การวัดผลประเมินผล

ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอนโดยมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน

และการวัดผลประเมินผล แผนการจัดการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทาบอกให้รู้เป้าหมาย

ของครูและนักเรียนไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนได้อย่างไร ซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความพึงพอใจ

1. ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับการตอบสนอง ต่อแรงจูงใจหรือความต้องการของแต่ละบุคคลในแนวทางที่เขาพึงประสงค์ ผู้วิจัยได้ศึกษา เกี่ยวกับความหมายของความพึงพอใจ โดยมีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ หลายทฤษฎีด้วยกันพอประมวลได้ ดังนี้

มณี โปธิเสน (2543 : 48) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกยินดี เจตคติที่ดีของบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนทำให้เกิดความรู้สึกดีใน สิ่งนั้น ๆ

ปรียาภรณ์ วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 122) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวกเป็นความสุขของบุคคลที่เกิด จากการปฏิบัติงาน ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน รวมทั้งส่งผลต่อความสำเร็จ

ศุภสิริ โสมาเกตู (2544 : 49) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงาน หรือ การปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนจึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ โดยมีความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อและ อุปกรณ์การเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

อารี พันธุ์มณี (2546 : 49) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีที่มีต่อการทำงาน คือ รู้สึกชอบ รัก พอใจ หรือ เจตคติที่ดีต่องาน ซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านวัตถุและด้านจิตใจ เป็นความรู้สึกที่มีความสุขเมื่อได้รับความสำเร็จตามต้องการหรือแรงจูงใจ

วงศ์เดือน มีทรัพย์ (2547 : 35) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือ การปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนรู้จึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

จากที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความสุขที่เกิดจากการปฏิบัติเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนทำให้เกิดความรู้สึกดีในสิ่งนั้น ๆ

2. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หรือเจตคติเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้การปฏิบัติงาน สำเร็จลุล่วงได้ดีซึ่งอาจเป็นวัตถุหรือสภาวะการณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเครื่องโน้มน้าวจิตใจให้งานนั้น ประสบผลสำเร็จตามจุดหมายที่วางไว้

ประสาธ อิศรปริดา (2547 : 177 - 178) กล่าวว่า เจตคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component) ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหา ข้อเท็จจริง หรือสัจกับเกี่ยวกับสิ่งนั้น
2. องค์ประกอบด้านความรู้สึกหรืออารมณ์ (Affective Component) ความรู้สึกพอใจ ไม่พอใจ ชอบ ไม่ชอบ
3. องค์ประกอบด้านแนวโน้มการกระทำ (Action Tendency Component) (วงศ์เดือน มีทรัพย์, 2547 : 57 ; อ้างอิงมาจาก วัลยา บุตรดี, 2531 : 12) ได้กล่าวถึงสิ่งจูงใจที่ใช้เป็นเครื่องกระตุ้นเพื่อให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ดังนี้

3.1 สิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุ (Material Inducement) ได้แก่ เงินทอง สิ่งของ หรือสภาวะทางกายที่มีให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน และสิ่งจูงใจที่ไม่ใช่วัตถุ (Personal Nonmaterial Opportunities) เกียรติภูมิ การใช้สิทธิพิเศษมากกว่าคนอื่น

3.2 สภาพทางกายที่พึงปรารถนา (Desirable Physical Condition) หมายถึงการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งจะเป็นสิ่งทำให้เกิดความสุขในการทำงาน เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกในสำนักงานความพร้อมของเครื่องมือ

3.3 ผลประโยชน์ทางอุดมคติ (Ideal Benefactions) หมายถึง การสนองความต้องการในด้านความภูมิใจที่ได้แสดงฝีมือ การแสดงความภาคภูมิใจต่อองค์กรของตน

3.4 ความดึงดูดทางสังคม (Associations Attractive) หมายถึง การมีความสัมพันธ์ของบุคคลในหน่วยงานการอยู่ร่วมกัน ความมั่นคงของสังคมจะเป็นหลักประกันในการทำงาน

3.5 การปรับทัศนคติและสภาพของงานให้เหมาะกับบุคคล (Opportunity Of Enlarged Participation) คือ เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการทำงานจะทำให้เขาเป็นผู้มีความสำคัญในหน่วยงานจะทำให้บุคคลมีกำลังใจในการทำงานมากขึ้น

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพึงพอใจมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา มีสิ่งจูงใจที่เป็นวัตถุประสงค์อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ในหน่วยงานการมีส่วนร่วมในการทำงาน

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

ศุภสิริ โสมาเทศ (2544 : 54) สรุปไว้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนและผลการเรียนจะมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่ากิจกรรมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัตินั้นจะทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เกิดความสมบูรณ์ของชีวิตมากขึ้นเพียงใด นั่นคือสิ่งที่ครูผู้สอนจะคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจในการเรียนให้กับผู้เรียน

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจมีหลายทฤษฎี แต่ทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับและมีชื่อเสียงที่ผู้วิจัยนำเสนอ คือ ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierararchy of Needs) Maslow ได้อธิบายถึงพฤติกรรมของมนุษย์ด้านที่เกี่ยวข้องกับความ ต้องการขั้นพื้นฐานที่เกิดจากความพึงพอใจว่า ความต้องการเหล่านั้นได้ถูกลำดับขั้นของความ ต้องการจากน้อยไปหามาก เมื่อความต้องการใดเกิดขึ้นแล้วไม่ได้รับการบำบัดเพียงพอความต้องการเหล่านั้นยังคงอยู่และจะเป็นแรงขับที่มีพลังผลักดันให้บุคคลมีพฤติกรรมโน้มเอียงไปในทางที่จะช่วยบำบัดความต้องการเหล่านั้นอยู่เสมอ Maslow ได้จัดลำดับความต้องการขั้นพื้นฐานไว้ 5 ขั้น คือ (ทัศนีย์ ทองสว่าง. 2549 : 301 - 302)

1. ความต้องการด้านร่างกาย (The Physiological Needs) ได้แก่ อาหาร น้ำ อากาศ ความต้องการที่จะขับถ่ายสิ่งที่ร่างกายไม่ต้องการ ความต้องการที่จะบำบัดความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (The Safety Needs) ความต้องการความปลอดภัยเป็นธรรมชาติของมนุษย์ หรือสิ่งมีชีวิตในอันที่จะดำรงไว้ซึ่งชีวิตของตน

3. ความต้องการเป็นเจ้าของและความรัก (The Belongingness and Love Needs) บุคคลจะรู้สึกต้องการความรัก ความรู้สึกเป็นเจ้าของตั้งแต่บิดามารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน และบุคคลที่เกี่ยวข้อง

4. ความต้องการมีเกียรติในสังคม (The Esteem Needs) เป็นความต้องการยอมรับของสังคม ความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน

5. ความต้องการแสดงความสามารถของตนให้เกิดผลต่อสังคมที่ตนอาศัยอยู่ (The Needs for Self-Actualization) เป็นความต้องการที่จะแสดงให้ผู้อื่นประจักษ์ว่าตนมีความรู้ ความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น ความสามารถในการศึกษา ความสามารถในด้านการทำงาน คือมีความสามารถที่จะทำให้ตนมีความก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในชีวิต

จากการศึกษาทฤษฎีและแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่าความต้องการในแต่ละขั้นจะมีความสำคัญแก่บุคคลมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับจากการตอบสนองความต้องการในลำดับนั้น ๆ เมื่อมีความปรารถนาเกิดขึ้นก็จะมีแรงขับและการกระทำที่จะถูกปลุกเร้าแล้วก็เกิดความพึงพอใจขึ้นในส่วนกิจกรรมการเรียนการสอน ที่ผู้เรียนจะเกิดความพึงพอใจในการเรียนนั้น ผู้เรียนต้องมีแรงจูงใจที่จะอยากเรียน ซึ่งผู้สอนต้องคำนึงถึงสิ่งที่จะก่อให้เกิดแรงจูงใจหลาย ๆ ด้านเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันการยกย่องชมเชย การให้รางวัลให้ผู้เรียนรู้สึกภาคภูมิใจในความสำเร็จ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียน

4. การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นทัศนคติในทางบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การที่จะวัดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจของบุคคล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างเครื่องมือที่ช่วยในการวัดความพึงพอใจ ซึ่งนักวิชาการหลายคนได้กล่าวถึงการวัดความพึงพอใจไว้ พอจะสรุปได้ดังนี้

โยธิน ศันสนบุท (2535 : 66) กล่าวว่า มาตรการวัดความพึงพอใจสามารถกระทำได้หลายวิธี ได้แก่

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้สอบถามจะออกแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น ซึ่งสามารถทำได้ในลักษณะที่กำหนดคำตอบให้เลือกหรือตอบคำถามอิสระ คำถามดังกล่าวอาจถามความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ เช่น การบริหาร และการควบคุมงาน และเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นต้น

2. การสัมภาษณ์เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิค และวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3. การสังเกตเป็นวิธีการวัดความพึงพอใจ โดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง การสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

ถวัลย์ ชาราโภชน (2536 : 77) ได้กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจ คือเป็นการวัดความรู้สึก หรือการวัดทัศนคตินั้นจะวัดออกมาในลักษณะของทิศทาง (Direction) ซึ่งมีอยู่ 2 ทิศทาง คือทางบวกหรือทางลบ และการวัดในลักษณะปริมาณ (Magnitude) ซึ่งเป็นความเข้มข้น ความรุนแรง หรือระดับทัศนคติไปในทิศทางที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์นั่นเอง ซึ่งวิธีวัดมีอยู่หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม เป็นการใช้แบบสอบถามที่มีคำอธิบายไว้อย่างเรียบร้อย เพื่อให้ทุกคนตอบออกมาเป็นแบบแผนเดียวกัน วิธีนี้เป็นวิธีที่นิยมใช้มากที่สุด ในการวัดความพึงพอใจ มาตรการที่นิยมและใช้อยู่ในปัจจุบัน คือมาตราส่วนแบบลิเคิร์ต (Likert scales) ซึ่งประกอบด้วย ข้อความที่แสดงถึงความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าอย่างหนึ่งมีระดับความรู้สึก 5 ระดับ เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจทางตรงทางหนึ่ง ซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงได้

3. การสังเกต เป็นวิธีการวัดความพึงพอใจ โดยสังเกตพฤติกรรมของบุคคล เป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูด กิริยาท่าทาง วิธีนี้จะต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และการสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า วิธีการวัดความพึงพอใจมีอยู่หลายวิธี เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การสังเกต สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างแบบวัดความพึงพอใจ โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบแบบสอบถามในรูปของข้อความและตัวเลือก

บริษัทโรงเรียนหนองบัวควักรัฐประชาสรรค์

บริษัทโรงเรียนหนองบัวควักรัฐประชาสรรค์ (โรงเรียนหนองบัวควักรัฐประชาสรรค์. 2552 : 4 - 9) โรงเรียนหนองบัวควักรัฐประชาสรรค์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 บ้านหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

กาฬสินธุ์ เขต 2 เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปัจจุบันมีบุคลากรสายบริหาร 1 คน มีบุคลากรสายการสอน 16 คน นักเรียนจำนวน 188 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลสถิติจำนวนนักเรียนปีการศึกษา 2552

ชั้น	จำนวนห้อง	จำนวนนักเรียน		
		ชาย	หญิง	รวม
อนุบาล 1	1	12	13	25
อนุบาล 2	1	12	8	20
รวมระดับอนุบาล	2	24	21	45
ประถมศึกษาปีที่ 1	1	8	11	19
ประถมศึกษาปีที่ 2	1	5	11	16
ประถมศึกษาปีที่ 3	1	7	11	18
ประถมศึกษาปีที่ 4	1	7	7	14
ประถมศึกษาปีที่ 5	1	6	15	21
ประถมศึกษาปีที่ 6	1	9	12	21
รวมระดับประถมศึกษา	6	42	67	109
มัธยมศึกษาปีที่ 1	1	6	-	6
มัธยมศึกษาปีที่ 2	1	4	11	15
มัธยมศึกษาปีที่ 3	1	9	4	13
รวมระดับมัธยมศึกษา	3	19	15	34
รวมทั้งสิ้น	11	85	103	188

ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร (อาคาร สถานที่)

อาคารเรียน จำนวน 3 หลัง มีจำนวน 11 ห้องเรียน

อาคารเอนกประสงค์ จำนวน 1 หลัง

ห้องปฏิบัติการทางภาษา 1 ห้อง

ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ 1 ห้อง

ห้องคอมพิวเตอร์ 1 ห้อง

ห้องสมุด 1 ห้อง

ห้องดนตรี 1 ห้อง

สภาพชุมชนโดยรอบ

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนเป็นป่าชุมชน หมู่บ้าน ไร่ นา มีประชากรประมาณ 2,109 คน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ รับจ้างทั่วไป นับถือศาสนาพุทธ ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จัก โดยทั่วไปคือนุญมหาชาติ ประเพณีสงกรานต์ บุญบั้งไฟ บุญออกพรรษา บุญกฐิน เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

ณัฐชา เรืองเกษม (2547 : 46 - 60) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้เกม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนศึกษาพิเศษสุรินทร์ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ จำนวน 8 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 25 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.25 ถึง 0.67 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า สามารถพัฒนาทักษะการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนให้เพิ่มขึ้นได้ โดยมีคะแนนการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากคะแนนก่อนเรียนร้อยละ 39.00 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จินตนา แวนแข่ง (2551 : 56 - 86) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยเทคนิคการสอนแบบ MAAWC ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ 1 (อ 31101) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง ผู้วิจัยใช้กลุ่มที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนทั้งสองกลุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างและสุ่มแยกกลุ่ม ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจัดให้มีการสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้เวลาในการทดลองรวม 14 ชั่วโมง และเครื่องมือ

ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอนแบบ MAAWC จำนวน 5 แผน 2. แผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ ซึ่งมีเนื้อหาตรงกับแผนการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง และ 3. แบบทดสอบวัดความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษ จำนวน 5 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .73 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ สถิติที (t-test for dependent sample) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม (analysis of covariance : ANCOVA) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การเขียนภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคการสอนแบบ MAAWC มีคะแนนความสามารถหลังเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนภาษาอังกฤษด้วยเทคนิคการสอนแบบ MAAWC มีคะแนนความสามารถทางการเขียนสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ

อนันตพร ภูสอคนเงิน (2542 : 34 - 58) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ เรื่อง การสะกดคำศัพท์ จากแบบเรียน English Is Fun Book IV ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยเชือก ปีการศึกษา 2541 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอน แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ จำนวน 8 ชุด และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ t - test (Dependent Samples) ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 92.72 / 80.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75 / 75 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อุทัย เหมือนทอง (2544 : 64) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกทักษะการสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนยางคำวิทยา อำเภอโพธาราย จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 22 คน จากการวิจัยพบว่า แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 97.65 / 88.93 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 75 / 75 ที่ตั้งไว้ และนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เรื่อง The Glass Ball มีค่าดัชนีประสิทธิภาพเท่ากับ 65.57 ซึ่งแสดงว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้เพิ่มขึ้นหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการสะกด

คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 65.57

ต้นทวดี พางาม (2549 : 45 - 59) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะ การเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งกำลังเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนบ้านเลิศจอม เครื่องข่าย 13 อำเภอสังขระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 34 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) รูปแบบการทดลอง คือ One Group Pretest - Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดฝึกทักษะการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 10 ชุด แผนการสอนและแบบทดสอบทางการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกทักษะการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 79.58 / 78.45 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75 / 75 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทศพร ดาดสุวรรณ (2550 : 60 - 79) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านดอนกลาง กลุ่มเครือข่ายวิจิตรราพิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 4 จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีความยากตั้งแต่ .22 - .76 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .21 - .86 และความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า ผลการวิจัยพบว่า 1) แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.36 / 76.29 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนด้วยแบบฝึกเสริมทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนคำศัพท์ สรุปได้ว่าวิธีการสอนเขียนคำศัพท์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่จะทำให้มีทักษะการเขียนคำศัพท์ของนักเรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งเทคนิคการสอนเขียนคำศัพท์นั้นมีหลายวิธี เช่น การเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนคำศัพท์วิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้แบบฝึกทักษะยังช่วยให้การเรียนการสอนน่าสนใจ เพลิดเพลิน สนุกสนาน ผู้เรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย จึงอาจกล่าวได้ว่าแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนที่สนองความต้องการและความแตกต่างของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

2. งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ

โยชิโมะระ (Yoshimura. 2003 : A) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาทักษะการเขียนแบบโต้แย้ง (argumentative writing) ในภาษาอังกฤษ ซึ่งพบว่าช่วยพัฒนาความสามารถในการเพิ่มคำศัพท์อย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม ซึ่งสามารถเห็นได้ชัดจากกลุ่มที่เขียนภาษาอังกฤษ โดยตรงและยังพบนักเรียนในกลุ่มทดลอง มีการพัฒนาด้านความถูกต้องและความสามารถทางภาษา คั้งนั้นเป็นที่คาดหวังว่าผลการศึกษานี้จะช่วยผู้สอนพัฒนาการสอนทักษะการเขียนภาษาอังกฤษแบบนี้ได้อย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เซาว์ (Chao. 2004 : A) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การบูรณาการการพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดของปัจจัยและการพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษ ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ด้านศัพท์และไวยากรณ์ (lexical - grammatical knowledge) เป็นปัจจัยที่สำคัญในการอธิบายการพัฒนาการเขียนภาษาอังกฤษ

มอทาเกา (Mourtaga. 2005 : A) ได้ทำการศึกษา เรื่อง ปัญหาของการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า มีข้อผิดพลาดมากมายในทุกหมวดหมู่มีความผิดพลาดบ่อยที่สุดในด้านคำกริยา เครื่องหมายวรรคตอน และบทความ นอกจากนี้ยังพบอีกว่าการใช้คำสันธานคำคุณศัพท์ และคำวิเศษณ์ มีความผิดพลาดบ่น้อยที่สุด

2.2 งานวิจัยเกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษ

ลอเรย์ (Lawrey. 2001 : 817 - A) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกกับนักเรียนระดับ 1 ถึง ระดับ 3 จำนวน 87 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนก่อนทำแบบฝึก และนักเรียนทำแบบทดสอบหลังจากฝึกทักษะแล้วได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 89.8 นั่นคือแบบฝึกทักษะ

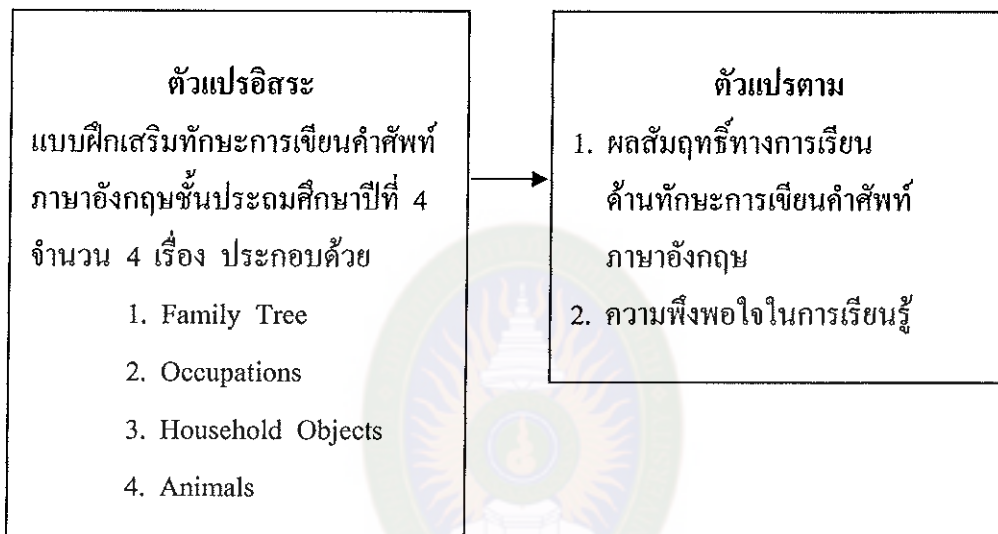
เป็นเครื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

ชเวคินเกอร์ (Schwendinger. 2002 : 51) ได้ศึกษาผลการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 503 คน โดยใช้แบบฝึกที่รูปภาพเหมือนของจริง แบบเขียนตามคำบอกและแบบทดสอบการเขียนสะกดคำ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกที่มีรูปภาพเหมือนจริง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนสะกดคำสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ได้ใช้รูปภาพเหมือนจริง

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการสอนเขียนคำศัพท์ สรุปได้ว่าวิธีการสอนเขียนคำศัพท์ นอกจากวิธีการสอนแล้วยังมีอุปกรณ์ที่เป็นแบบฝึกเสริมทักษะแบบฝึกเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่น่าสนใจในการฝึกทักษะทางภาษาให้ได้ผลดี และแบบฝึกมีไว้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อช่วยเสริมให้เกิดทักษะและความแตกฉานในบทเรียน นอกจากนี้แบบฝึกจะช่วยการสอนของครูให้ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบฝึกที่คิดจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนด้านภาษาที่สูงขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งหวังที่จะสร้างแบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สำหรับใช้ประกอบการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาการเรียนรู้อันสูงยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกของบัทส์ (Butts. 1974 : 85 ; อ้างถึงใน กันต์คนัย วรจิตติพล. 2542 : 34) มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย